

משרד העלייה והקליטה

Ministry of Aliyah and Immigrant Absorption

עברית

זכויות של אנשים עם מוגבלות

זכויות, מידע ושירותים לאנשים עם מוגבלות

מהדורה שלישית

תודתנו נתונה לעו"ד ישראל הבר מן הלשכה המשפטית בנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות במשרד המשפטים, ולגב' שרה כהן, מנהלת שירות הרווחה במשרד העלייה והקליטה, אשר תרמו רבות להרחבת המידע, מתן המשוב ועדכון החוברת.

כמו כן, תודה לכל העובדים במשרדי הממשלה, בגופים הציבוריים, בארגונים ובעמותות. הודות לשיתוף הפעולה שלכם, העולים החדשים יוצאים נשכרים במידע מקיף ומעודכן.

הופק על ידי

אגף מידע ופרסום

משרד העלייה והקליטה

רח' הלל 15, ירושלים 9458115

מנהלת האגף: **אידה בן שטרית**

עורכת הפרסומים בעברית: **לירון כהן-פור**

מק"ט: 0614916030

© כל הזכויות שמורות

ירושלים 2016

www.klita.gov.il

e-mail: info@moia.gov.il

מרכז מידע טלפוני ארצי: 03-9733333

הודפס על ידי המדפיס הממשלתי

6	מבוא
7	חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
9	סיוע משרד העלייה והקליטה
9	הבטחת קיום
9	דיור ציבורי
14	המוסד לביטוח לאומי
14	קצבת נכות
15	גמלה מיוחדת לעולים עם מוגבלות חמורה
16	חוק לרון
16	קצבת שירותים מיוחדים
17	גמלה לילד נכה
17	גמלת ניידות
18	שיקום מקצועי לאנשים עם נכות
19	ביטוח נפגעי עבודה
20	ביטוח נפגעי תאונות
20	תגמולים לנפגעי פעולות איבה
21	תגמולים לאסירי ציון ולמשפחות של הרוגי מלכות
21	גמלת סיעוד
23	משרד הבינוי והשיכון
23	סיוע ברכישת דירה
23	סיוע בשכירת דירה
24	זכאות לדיור ציבורי, דירות נכסי רכישה
25	משרד הכלכלה
25	המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה
26	משרד הביטחון - אגף שיקום נכים
26	הטבות ושירותים
27	משרד הרווחה ושירותים החברתיים
27	שירותי שיקום
28	שירותים ייחודיים לאנשים חרשים וכבדי שמיעה
31	שירותים לאנשים עם מוגבלות שכלית
32	שירותים לאדם העיוור
40	סיוע כספי לאדם העיוור מגורמים שונים

43	משרד הבריאות
43	שירותי בריאות הנפש
44	השתתפות במימון מכשירים רפואיים
46	מוקד קול הבריאות
46	מוקד תרגום רפואי
47	קופות חולים
48	משרד הפנים
48	מתן הנחות בתשלומי ארנונה
49	העסקת עובד זר
49	נגישות לקלפיות
50	נגישות למבני ציבור
51	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
51	הנחות בתחבורה ציבורית
51	נגישות בתחבורה ציבורית
52	רישיון נהיגה
52	הנחה באגרת רישוי
52	תגי חנייה לנכים
53	תשלום אגרת נכה מופחתת
54	משרד האוצר
54	הקלות במס הכנסה
54	מס רכישה מופחת לדירת מגורים
56	מענק עבודה לאנשים עם מוגבלות
56	הרשות לזכויות ניצולי השואה
57	מינהל מקרקעי ישראל
57	דחיית תשלום דמי היתר או דמי חכירה מהוונים לבעלי מוגבלות בניידות
57	פטור מדמי הסכמה לנכים
58	הקצאת מגרש בתוכנית בנה ביתך
59	הקצאת תחנת דלק בפטור ממכרז לנכי צה"ל
60	שיוך דירות בקיבוץ או במושב שיתופי לאנשים עם מוגבלות
61	המשרד לשירותי דת
61	נגישות למוסדות דת
61	תעסוקת אנשים עם מוגבלות

62	משרד החינוך
62	ועדת שילוב - מסגרת לימוד רגילה או משולבת
62	ועדת השמה
64	אולפנים מיוחדים ללימוד עברית
64	תלמידים עולים
65	משרד התקשורת
65	נגישות לשידורי טלוויזיה לכבדי שמיעה
66	משרד המשפטים
66	האגף לסיוע משפטי
66	נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
67	הסנגוריה הציבורית
69	האפוטרופוס הכללי
69	פטור מאגרת רישום משכנתה - הלשכה לרישום מקרקעין (טאבו)
71	הנהלת בתי המשפט
71	נגישות לדיונים בבתי משפט
72	משטרת ישראל
72	חקירת אנשים עם מוגבלויות
72	פגיעה באנשים עם מוגבלות שהם חסרי ישע
73	ארגונים ועמותות כלל ארציים
84	מספרי חירום
85	נספח - רשימת חקיקה הקשורה לאנשים עם מוגבלות
87	רשימת הפרסומים בעברית

משרד העלייה והקליטה מציג בפניכם חוברת המרכזת את מכלול המידע והשירותים העיקריים המיועדים לאנשים עם מוגבלות.

החוברת מוגשת בשפות: רוסית, אנגלית, צרפתית ועברית, בעבור ציבור העולים החדשים ובני משפחותיהם, והיא כוללת זכויות, חוקים ונהלים בתחום השירותים הממשלתיים והציבוריים לאנשים עם צרכים מיוחדים.

החוברת הולמת את רוח האמנה בדבר זכויות של אנשים עם מוגבלות שאומצה על ידי האו"ם בדצמבר 2006 ואשר נחתמה על ידי ישראל במרס 2007. בסעיף 21 של האמנה מודגשת החשיבות הרבה של הזכות לגישה למידע.

ברוח זו החליטו משרד העלייה והקליטה ונציבות שוויון זכויות שבמשרד המשפטים להפיק חוברת מידע זו המונחת לפניכם.

החלק הראשון של החוברת מציג בקצרה את השירותים הממשלתיים הניתנים לציבור האנשים עם מוגבלות, ומציג את דרכי הפנייה אל נותני השירותים.

בחלקה השני מופיעה רשימה חלקית של ארגונים ארציים המעניקים שירותים לאנשים עם מוגבלות ולמשפחותיהם.

רשימת השירותים בחוברת מיועדת להתמצאות ראשונית בלבד. מידע מפורט יותר ניתן לקבל במשרדים ובארגונים נותני השירותים, בנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, במוקדים עירוניים, במחלקות לשירותים חברתיים של הרשויות המקומיות וכן באתרי האינטרנט של משרדי הממשלה והארגונים השונים.

שימו לב!

המידע המתפרסם בחוברת הוא כלי עזר שנועד להתמצאות בלבד ואינו מקנה זכאות לסיוע. המידע משתנה מעת לעת, לכן לפני נקיטת צעד כלשהו, מוצע לבדוק את זכאותכם האישית בכל משרד או ארגון.

במקרה של אי-התאמה בין המידע המתפרסם בחוברת לבין החוקים והנהלים של הגופים הייעודיים, החוקים והנהלים המעודכנים הם הקובעים.

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות אשר נחקק בכנסת ישראל בשנת 1998 קובע בסעיף 1 עקרון יסודי:

"זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות ומחויבותה של החברה בישראל לזכויות אלה, מושתתות על ההכרה בעקרון השוויון, על ההכרה בערך האדם שנברא בצלם ועל עקרון כבוד הבריות".

בסעיף 2 מוגדרת מטרת חוק השוויון:

"חוק זה מטרתו להגן על כבודו וחירותו של אדם עם מוגבלות, ולעגן את זכותו להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה בכל תחומי החיים, וכן לתת מענה הולם לצרכיו המיוחדים באופן שיאפשר לו לחיות את חייו בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מיצוי מלוא יכולתו".

תיקון מס' 2 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות:

בחודש מרס 2005 תוקן חוק השוויון והתווסף לו פרק מרכזי, הקובע את החובה להנגיש כל מקום הפתוח לציבור וכל שירות הניתן לאנשים עם מוגבלות. תיקון זה מצטרף לפרקים הקודמים העוסקים בחובת שילובם של אנשים עם מוגבלות בעולם התעסוקה, בחובת הנגשת התחבורה הציבורית ובהקמת נציבות השוויון ולידה הוועדה המייעצת המורכבת מרוב של אנשים עם מוגבלות. הוספת החובה לנגישות, תאפשר מימוש זכויות היסוד שפורטו בחוק המקורי.

נושאים מיוחדים המוזכרים בחוק השוויון וחקיקה נוספת

איסור הפליה בתעסוקה: הפרק הרביעי של החוק עוסק באיסור הפליה בתעסוקה עקב מוגבלות העובד עצמו ו/או בן משפחתו בכל שלבי העבודה - קבלה, תנאים, קידום, הכשרה, פיטורין והטבות. הפרק עוסק גם בחובת התאמת סביבת העבודה, הסדרי חנייה ועוד, ובזכות האדם לתבוע את המעביד בגין הפרת חוק זה. החל באוקטובר 2007 הוסדרו גם **תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (השתתפות המדינה במימון התאמות)**, התשס"ו-2006, העוסקות בהסדרי מימון ההתאמות הנדרשות למעסיקים במגזר הפרטי לאלה שלא קיבלו אותם ע"י גורמים אחרים כגון המוסד לביטוח לאומי ומשרד הביטחון. בשנת 2002 הוסדרו תקנות שכר מינימום (שכר מותאם לעובד עם מוגבלות בעל יכולת עבודה מופחתת) המאפשרות למועסק בעל יכולת עבודה מופחתת להשתלב בשוק העבודה בשכר מינימום מותאם וזאת לאחר שגורמי משרד הכלכלה

אישרו זאת. בשנת 2007 נחקק חוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), התשס"ז-2007, המסדיר את זכויותיהם של עובדים המועסקים כמשתקמים בשוק העבודה הפתוח.

נגישות לתחבורה ציבורית: הפרק החמישי בחוק עוסק בחובת הרשויות לאפשר לאנשים עם מוגבלות נגישות בתחבורה הציבורית - אוטובוסים עירוניים, רכבות, מטוסים ותחבורה ימית. בשנת 2003 אושרו תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות המסדירות את הנגישות לשירותי התחבורה הציבורית.

נגישות כללית: כאמור, במרס 2005 נחקק בכנסת תיקון לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות הקרוי "פרק הנגישות". הפרק עוסק באיסור הפליה והבטחת נגישות. החוק החדש מחייב הנגשת מבנים, תשתית וסביבה קיימים וחדשים, וכן הנגשת השירות הניתן לציבור, כך שאנשים עם מוגבלות פיזית, חושית, נפשית, שכלית, קוגניטיבית והתפתחותית יוכלו להיכנס, לנוע, לגשת ולהינות באופן מלא מכל מקום ציבורי ומהשירות הניתן בו. חובת הנגישות חלה על בנייני ציבור, שטחי מסחר, מוסדות ציבור, בתי ספר ומרפאות, מוסדות להשכלה גבוהה, מרכזי תעסוקה, אתרי בילוי וטבע, צמתים ומדרכות, גשרים להולכי רגל, גנים ציבוריים, רכוש משותף בבנייני מגורים, שירותי שעת חירום ועוד.

הקמת נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות: הפרק השישי עוסק בחובה להקים נציבות שוויון לאנשים עם מוגבלות שתפקח על יישום החוק ועל קידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות במודל זכויות אדם. הנציבות הוקמה בשנת 2000 והיא פועלת במסגרת משרד המשפטים. היחידה המשפטית לפניית הציבור בנציבות השוויון פועלת למימוש זכויות ולמניעת הפליה של אנשים עם מוגבלות בתחומי תעסוקה, חינוך, נגישות והפליה בשירות ובמקום ציבורי, דיור ועוד. היחידה עומדת לרשות הפונים אליה לקבלת מידע וחוות דעת משפטיות, וכן מסייעת משפטית במקרים המתאימים.

עולים עם מוגבלות מקבלים, ככל העולים, סיוע ממשרד העלייה והקליטה.

הבטחת קיום

להבטחת קיום זכאים עולים עם מוגבלות העונים על התנאים שלהלן:

- אנשים הסובלים ממחלה, נכות או מוגבלות ומי שנמצאים במעקב רפואי ובידם אישור של שירות התעסוקה, הוועדה למיון מוגבלים או הרופא המטפל, שאינם מסוגלים לעבוד באופן קבוע או זמני
  - אנשים עם מוגבלות או נכות המטופלים במרכזי אבחון ושיקום מקצועי של משרד הכלכלה או משרד הרווחה והשירותים החברתיים
  - בעלי תעודת עיוור מן השירות לעיוור של משרד הרווחה והשירותים החברתיים
  - בעלי אישור על מוגבלות שכלית התפתחותית שניתן על ידי האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית במשרד הרווחה והשירותים החברתיים
  - מי ששוהים במוסד לטיפול כרוני ושחזקתם אינה על חשבון המדינה
  - מי שאינם יכולים לצאת לעבודה עקב חובתם לטפל בבן משפחה - בן/בת זוג, ילד או הורה הנמנה עם האוכלוסייה המפורטת בסעיפים הקודמים, המתגורר עמם ותלוי בהם לצורך השגחה יומיומית - על סמך אישורים רפואיים.
- תקופת הסיוע להבטחת קיום לעולים "נתמכים": מתום החודש השישי לעלייה ועד תום החודש ה-12, לאחר סיום סל קליטה.

אופן הפנייה

לקבלת הסיוע להבטחת קיום יש לפנות ליועצי הקליטה האישיים בסניף משרד העלייה והקליטה הקרוב למקום המגורים. בתום השנה הראשונה לעלייה יש לפנות לאגף נכויות במוסד לביטוח לאומי.

דיור ציבורי

דירה ציבורית היא דירה השייכת למדינה, מנוהלת ומתוחזקת על ידי חברה מאכלסת ומושכרת בשכר דירה יחסית נמוך לאזרחי ישראל נזקקים, ובהם זוגות קשישים וקשישים יחידים המקבלים קצבת זקנה עם השלמת הכנסה מן הביטוח הלאומי, משפחות חד-הוריות ומשפחות שבהן אחד מבני המשפחה חולה קשה

או עם לפחות 75% נכות קבועה, לפי קביעת הביטוח הלאומי. הזכאות ניתנת לעולים המשתכרים לפי רמת הכנסה הנקבעת מעת לעת על ידי המשרד. בעבר, רוב הדירות הציבוריות נבנו בפריפריה. ההרשמה היא לאזורים שבהם קיים מלאי דירות ציבוריות ולא דווקא בעיר המגורים הנוכחית של העולה. מספר הדירות מוגבל ולעתים תקופת ההמתנה עלולה להימשך שנים אחדות.

משך תקופת הזכאות לסיוע בדיור ציבורי - תקופת הזכאות היא לחמש-עשרה שנים מיום העלייה.

לפרטים נוספים בנושאים דיור ציבורי ודירות נכסי רכישה ניתן לעיין בפרק **משרד הבינוי והשיכון**.

לבירור תנאי הזכאות המלאים לקבלת דיור ציבורי לפי נוהל הדיור במשרד העלייה והקליטה, יש לפנות ליועצי הקליטה האישיים בסניפי המשרד.

כתובות וטלפונים של משרד העלייה והקליטה

☎ מרכז מידע טלפוני ארצי: 03-9733333 .....
מענה בשפות רוסית, אמהרית, אנגלית, ספרדית וצרפתית

☎ קו חם לשעת חירום.....1255-081-010

☎ פקס לכבדי שמיעה.....03-9732143

🌐 **אתר האינטרנט:** www.klita.gov.il

✉ **דואר אלקטרוני:** info@moia.gov.il

☎ **משרד ראשי:** רח' קפלן 2, קריית בן-גוריון, בניין ב', ירושלים 9195016

02-6752611 .....

☎ פניות הציבור.....02-6752741, פקס 02-6752765.....

03-5209161, פקס 03-5209127.....

☎ **מחוז הדרום ירושלים:** רח' זלמן שז"ר 31, באר-שבע.....08-6261216

☎ **פקס:**.....08-6230811

מרחבים:

☎ מרחב באר-שבע והנגב, רח' זלמן שז"ר 31, באר-שבע.....1599-500-921

☎ פקס.....08-6280529

☎ מרחב ירושלים ויהודה, רח' הלל 15.....1599-500-923

☎ פקס.....02-6249398

☎ מרחב אשדוד ואשקלון, שד' מנחם בגין 1, בניין צימר, אשדוד.....1599-500-914

☎ פקס.....08-8668030

סניפים:

02-9939111	בית-שמש, רח' השבעה 10	☎
02-9912540	פקס	☎
08-6878666	קריית-גת, שד' לכיש 5	☎
08-6878660	פקס	☎
08-9938673	נתיבות, רח' יוסף סמילו 10	☎
08-9943307	פקס	☎
08-6341621	אילת, שד' התמרים 3, מרכז עירוני, קריית הממשלה	☎
08-6372367	פקס	☎
08-6341527	ערד, רח' חן 34	☎
08-9396201	פקס	☎
1599-500-915	אשקלון, רח' כצנלסון 9	☎
08-6790770	פקס	☎
08-6563888	דימונה, רח' הצאלה 8	☎
08-6563880	פקס	☎
08-6897033	שדרות, סמטת הפלדה 8, מקבץ הדיור פרץ סנטר	☎
08-6610614	פקס	☎
08-9961284	אופקים, רח' הרצל 37	☎
08-9962743	פקס	☎

☎ **מחוז תל-אביב והמרכז: רח' אסתר המלכה 6, תל-אביב** 03-5209112

☎ **פקס** 03-5209121

מרחבים:

1599-500-901	מרחב תל-אביב, אסתר המלכה 6	☎
03-5209173	פקס	☎
1599-500-910	מרחב ראשון-לציון וחולון, רח' ישראל גלילי 3, ראשון לציון	☎
03-9525893	פקס	☎
1599-500-905	מרחב נתניה והשרון, רח' ברקת 3, נתניה	☎
09-8629435	פקס	☎
1599-500-907	מרחב פתח-תקווה והשפלה, רח' ההסתדרות 26	☎
03-9312606	פקס	☎

סניפים:

08-9378000	רחובות, רח' בנימין 12	☎
08-9390256	פקס	☎
1599-500-906	השרון, רח' התע"ש 23 כפר-סבא	☎
09-7663515	פקס	☎
1599-500-912	רמלה, רח' הרצל 91, קריית הממשלה	☎
08-9208019	פקס	☎
1599-500-908	חולון, רח' אילת 36	☎
03-5056997	פקס	☎
04-8631111	מחוז חיפה והצפון: שד' הפל-ים 15, בניין א', חיפה	☎
04-8622589	פקס	☎

מרחבים:

1599-500-922	מרחב חיפה והקריות, שד' הפל-ים 15 בניין ב' חיפה	☎
04-8632336	פקס	☎
1599-500-920	מרחב גליל עליון, בניין ביג, אזור התעשייה, כרמיאל	☎
04-9580875	פקס	☎
1599-500-903	מרחב נצרת-עילית, רח' המלאכה 52, בניין "לב עסקים"	☎
04-6564019	פקס	☎
1599-500-904	מרחב חדרה, רח' הלל יפה 13	☎
04-6108417	פקס	☎

סניפים:

1599-500-902	הקריות, רח' המייסדים 7, קריית ביאליק	☎
04-8742957	פקס	☎
04-6720399	טבריה, רח' השומר 47, מרכז קליטה, בניין 2	☎
04-6717061	פקס	☎
04-6540331	מגדל-העמק, רח' ניצנים 39, מרכז מסחרי, קומה ב'	☎
04-6040376	פקס	☎
04-9950400	נהריה, דרך העצמאות 9	☎

04-9950404.....	פקס	☎
04-6098300/1	עפולה, רח' יהושע חנקין 34	☎
04-6098305.....	פקס	☎
04-6818400.....	קריית-שמונה, שד' תל חי 104, כיכר צה"ל	☎
04-6818405.....	פקס	☎
04-6920218.....	צפת, קניון שערי העיר, בניין קלאב מרקט, קומה ב'	☎
04-6820571.....	פקס	☎
04-9078301.....	מעלות, שד' ירושלים 21, קניון רקפות	☎
04-8202996.....	פקס	☎
04-9910725.....	עכו, רח' שלום הגליל 1, קניון עכו 35	☎
04-9916833.....	פקס	☎

אתרי משרד העלייה והקליטה:

אתר המשרד (פועל ב-5 שפות) www.klita.gov.il ☎

האתר להעצמת השפה העברית (פועל ב-6 שפות) <http://hebrew.moia.gov.il> ☎

אתר יזמות, מידע וייעוץ עסקי (פועל ב-5 שפות) www.2binisrael.org.il ☎

אתר המינהל לסטודנטים עולים (פועל ב-5 שפות) www.studentsolim.gov.il ☎

מידע על הגעת עולים

נתב"ג: סניף משרד העלייה והקליטה ..... 03-9774111 ☎

המוסד לביטוח לאומי מעניק גמלאות שונות, שירותי שיקום ושירותים מיוחדים לאנשים עם מוגבלות, בהתאם לרמת המוגבלות ולמידת אי-כושרם להשתכר, כפי שנקבעו על ידי ועדה רפואית של המוסד לביטוח לאומי. שירותים אלו מסייעים לאדם עם מוגבלויות בתפקוד היום-יומי, ובכך מאפשרים לו לנהל אורח חיים תקין ככל האפשר.

שימו לב!

תנאי הזכאות לגמלאות השונות המופיעים בפרק זה הם כלליים ונועדו להתמצאות בלבד. תנאי הזכאות משתנים והם נבחנים לפי כל מקרה לגופו. לברור תנאי הזכאות המדויקים יש לפנות למוסד לביטוח לאומי.

קצבת נכות

זכאים לקצבת נכות

קצבת נכות משולמת למי שעקב נכותו צומצם כושרו להשתכר לפחות ב-50% או לאישה עקרת בית שכושרה לתפקד במשק בית צומצם לפחות ב-50%.

”נכה” מוגדר במוסד לביטוח לאומי כתושב ישראל ותושבת ישראל (פרט לעקרת בית נכה), מגיל 18 ועד גיל פרישה, **שעקב ליקוי גופני, שכלי או נפשי בשל מחלה, תאונה או לידה, חל עליו אחד מן המקרים שלהלן:**

- כושרו להשתכר והשתכרותו בפועל עקב הנכות צומצמו, באחת או בהדרגה, ב-50% או יותר
- אין לו הכנסה מעבודה או ממשלח יד
- הכנסתו מעבודה או ממשלח יד אינה עולה על 60% מן השכר הממוצע - למי שזכאי לקצבה לתקופה ממושכת או שיש לו ליקוי חמור
- הכנסתו מעבודה או ממשלח יד אינה עולה על 45% מן השכר הממוצע - למי שאינו זכאי לקצבה לתקופה ממושכת ושאינו לו ליקוי חמור

נוסף על כך, כדי להיות זכאים לקצבת נכות, צריכה להיקבע ע”י רופא מטעם הביטוח הלאומי נכות רפואית בשיעור של לפחות 60%, או בשיעור של לפחות 40% במקרים שלאחד הליקויים נקבעה נכות רפואית בשיעור של לפחות 25%.

לעקרת בית נכה - רופא מטעם הביטוח הלאומי קבע לה נכות רפואית בשיעור של לפחות 50%.

את דרגת הנכות קובעת ועדה רפואית של המוסד לביטוח לאומי, על-פי קריטריונים של הביטוח הלאומי. לקבלת מידע מפורט ולהגשת בקשה לקצבת נכות יש לפנות לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים.

אדם שהגיע לגיל פרישה יקבל קצבת זקנה במקום קצבת נכות. אם קצבת הנכות שקיבל הייתה גבוהה מקצבת הזקנה, יקבל את הפרש הקצבאות. הזכאות לקבלת הפרש הקצבאות היא קבלת קצבת נכות לפני גיל הזקנה.

אופן הגשת התביעה

כדי להגיש תביעה לקצבת נכות יש למלא טופס תביעה המופיע באתר המוסד לביטוח לאומי. את הטופס יגיש תובע הקצבה עצמו. אם בשל מצבו הגופני או הנפשי אינו מסוגל להגיש את התביעה, רשאי בן משפחה או אדם אחר המייצג אותו להגיש את התביעה בשמו.

מי שזכאי לקצבת נכות ואין לו הכנסות אחרות פטור מתשלום דמי הביטוח הלאומי.

עולים נכים

שימו לב!

עולים עם מוגבלות זכאים לקצבת נכות החל בשנה השנייה מיום קבלת מעמד עולה ולאחר אישור זכאותם על ידי הביטוח הלאומי. עולים הזקוקים לסיוע לפני תקופה זו עשויים להיות זכאים לסיוע משרד העלייה והקליטה - ראו פרק קודם.

גמלה מיוחדת לעולים עם מוגבלות חמורה

עולים עם דרגת מוגבלות חמורה, מגיל 18 ועד גיל הפרישה, זכאים בתנאים מסוימים לקצבת שירותים מיוחדים כבר בשנה הראשונה לעלייתם.

גמלה מיוחדת לעולים נכים קשים מורכבת משני סוגי גמלאות: **גמלת שירותים מיוחדים לעולה** - ניתנת מהיום ה-91 לעלייתם ועד תום השנה הראשונה. הזכאות לגמלה זו נקבעת על-פי מבחן המכונה "מבחן התלות בזולת". **נכות כללית לעולה** - ניתנת בתום שישה חודשים לעלייתם ועד תום השנה הראשונה, ובתנאי שנמצאו זכאים קודם לכן לגמלת שירותים מיוחדים לעולה כמוסבר לעיל.

בתום השנה לעלייתם תיבדק זכאותם לפי הכללים הרגילים של קצבת נכות כללית וקצבת שירותים מיוחדים.

חוק לרון (החוק המשופר למקבלי קצבת נכות היוצאים לעבוד)

ב-1 באוגוסט 2009 נכנס לתוקפו תיקון לחוק נכות, המעודד נכים לצאת לעבוד. חוק לרון נועד לסייע לאנשים עם מוגבלות להשתלב בכוח העבודה, מבלי לפגוע בזכויותיהם לקבלת קצבת נכות.

עיקרי החוק:

- מי שנקבעה לו דרגת אי-כושר יציבה, לא ייבדק מחדש עם צאתו לעבודה
- הסכום הכולל לתשלום בגין עבודה וקצבה יהיה תמיד גדול יותר מסכום הקצבה בלבד
- מי שיוצא לעבוד ימשיך לקבל הטבות נלוות על-פי הכללים שנקבעו
- מי שיפסיק לעבוד או שהכנסותיו יופחתו, יהיה זכאי לרשת ביטחון למשך 36 חודשים, המבטיחה את הזכאות לקבל בחזרה קצבת הנכות, כפי שקיבל לפני שהתחיל לעבוד
- על-פי החוק, מי שהכנסתו מעבודה עולה על הסכום הנקבע בחוק, יקבל "קצבת עידוד" במקום קצבת הנכות. קצבת עידוד משולמת באופן אוטומטי למי שקיבל קצבת נכות במשך לפחות 12 חודשים רצופים. בכך יישמר העיקרון ולפיו הסכום הכולל לתשלום בגין עבודה וקצבה יהיה תמיד גבוה יותר מקצבת הנכות בלבד.

אנשים המעוניינים להשתלב במעגל העבודה, או עובדים המעוניינים לבדוק אפשרויות תעסוקה נוספות, יכולים לפנות לשירותי השיקום המקצועי של המוסד לביטוח לאומי.

קצבת שירותים מיוחדים

קצבת שירותים מיוחדים ניתנת לאדם התלוי בעזרת אדם אחר בפעולות היום-יום, או זקוק להשגחה כדי למנוע סכנת חיים לעצמו או לסובבים אותו.

תנאי הזכאות:

1. תושב ישראל המבוסס במוסד לביטוח לאומי, מגיל 18 עד גיל פרישה.
2. אדם המקבל קצבת נכות מן הביטוח הלאומי ונקבעה לו על ידי הביטוח

- הלאומי נכות רפואית בשיעור של לפחות 60% (לעניין שירותים מיוחדים), או שאינו מקבל קצבת נכות, אך נקבעה לו על ידי הביטוח הלאומי נכות רפואית בשיעור של 75% (לעניין שירותים מיוחדים), ובלבד שהוא עונה גם על התנאים המפורטים בהמשך.
3. הוא אינו מקבל גמלת ניידות, אלא אם כן נקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור של 100%, או שהוא זקוק לכיסא גלגלים, או שהוא מרותק למיטה, או שהוא בעל רכב ושנקבעו לו 100% נכות רפואית לעניין שירותים מיוחדים.
4. הוא אינו מאושפז במוסד שניתנים בו שירותי רפואה, סיעוד או שיקום.

גמלה לילד נכה

גמלה לילד נכה ניתנת בהתאם לתנאים שלהלן:

- הילד הוא ילדו של מבוטח תושב ישראל
- הילד נמצא בישראל
- הילד אינו מקבל קצבת ניידות, למעט מי שנקבעו לו 80% בניידות או שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו
- הילד אינו מוחזק במשפחה אומנת או במוסד, בתנאי פנימייה המספקים שירותי ריפוי, סיעוד או שיקום.

מי זכאי לגמלה?

- ילד בן 91 ימים עד 3 שנים הסובל מעיכוב התפתחותי חמור
- ילד בן 91 ימים עד 18 שנים הזקוק להשגחה מתמדת למניעת סיכון לו או לסובבים אותו
- ילד בן 3 עד 18 התלוי בעזרת אדם אחר בפעולות היום-יום הרבה יותר מבני גילו
- ילד עם ליקוי מיוחד: ליקוי שמיעה מיום הלידה עד 18 שנים; תסמונת דאון מיום הלידה עד 18 שנים; ליקוי ראייה מגיל 91 ימים עד 18 שנים; אוטיזם ומוגבלויות דומות מגיל 91 ימים עד 18 שנים
- ילד בן 91 ימים עד 3 שנים הזקוק לטיפול רפואי מיוחד.

גמלת ניידות

גמלת ניידות מעניקה הטבות שונות לפגועי רגליים המוגבלים בניידות, כדי לסייע להם להשתלב בקהילה ולפתח חיים עצמאיים.

הזכאים לגמלת ניידות

- תושב ישראל הנמצא בישראל שמלאו לו 3 שנים ועדיין לא הגיע לגיל הפרישה
- ועדה רפואית של משרד הבריאות קבעה לו אחוזי מוגבלות בניידות עקב ליקויים ברגליו לפי רשימת ליקויים מוגדרת

במסגרת גמלת הניידות נכללים מספר סוגי הטבות שהמוסד לביטוח לאומי מעניק:

- הלוואה עומדת לקניית רכב חדש - לכיסוי המיסים החלים על הרכב
- קצבת ניידות חודשית לבעל רכב - להשתתפות בהוצאות אחזקת הרכב
- קצבת ניידות חודשית למי שאין בבעלותו רכב - למימון הוצאות הניידות
- הלוואה מקרן הלוואות מיוחדת לקניית רכב חדש - נוסף להלוואה העומדת למימון המיסים. הלוואה זו מיועדת לנכים עם ליקויים חמורים שהכנסתם מעבודה היא נמוכה, והיא ניתנת לבעלי רישיון נהיגה בלבד
- הלוואה לרכישה ולהתקנה של אבזרים ב"רכב לאבזרים מיוחדים" - זהו רכב שניתן להיכנס לתוכו בישיבה בכסא גלגלים, או שניתן לנהוג בו תוך ישיבה בכסא גלגלים
- הלוואה לרכישת מתקן הרמה לכסא גלגלים ולהתקנתו
- לימוד נהיגה ברכב לאבזרים מיוחדים
- החזר הוצאות לרכישת אבזרים ברכב פרטי ולהתקנתם.

לקבלת מידע מפורט בנושא הזכאות להטבות ניידות יש לפנות לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים, או לאתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי.

שיקום מקצועי לאנשים עם נכות

נוסף לגמלאות המוענקות על ידי המוסד לביטוח לאומי, אנשים עם מוגבלות כללית, נפגעי פעולות איבה ונפגעי תאונות או מחלות עבודה זכאים לשיקום מקצועי. מטרת השיקום המקצועי היא הקניית מקצוע וסיוע בהשתלבות בעבודה לאנשים עם מוגבלויות.

השירות ניתן על ידי עובדים סוציאליים, המעניקים שירותי אבחון וייעוץ שיקומי ותעסוקתי, והמלווים את המשתקם עד להשתלבותו בעבודה.

לשיקום המקצועי זכאי מבוטח שוועדה רפואית קבעה לו לפחות 20% נכות רפואית משוקללת לצמיתות, ושאינו מסוגל, בשל נכותו, להמשיך בעבודתו או בעבודה מתאימה אחרת.

שימו לב!

גם מי שאינו מוכר במחלקת נכות כללית או מי שאינו מקבל קצבת נכות כללית, אך סובל ממגבלה גופנית, נפשית או שכלית, יכול להגיש תביעה לשיקום מקצועי במחלקת השיקום. הוא יפנה לבדיקה אצל הוועדה הרפואית, ובמידה שייקבעו לו אחוזי נכות רפואית, תיבדק זכאותו לשיקום מקצועי.

בקשה לשיקום מקצועי ניתן להגיש בסניף המוסד לביטוח הלאומי הסמוך למקום המגורים.

השתתפות ברכישת ציוד - ראו בפרק "משרד הרווחה והשירותים החברתיים"

ביטוח נפגעי עבודה

ביטוח נפגעי עבודה נועד לפצות מבוטחים שנפגעו בעבודתם על אובדן שכר או הכנסה, ולסייע להם לחזור למעגל העבודה. נוסף על כך, הנפגע זכאי לקבל טיפול רפואי בחינם בגין תוצאות הפגיעה.

הזכאים:

- עובדים שכירים ועובדים עצמאיים שנפגעו תוך כדי ועקב עבודה, לרבות בדרך אל העבודה או ממנה, או עובדים שעקב עבודתם חלו ב"מחלת מקצוע" - אחת מרשימת מחלות מוגדרות שנקבעו בתקנות המוסד לביטוח לאומי
- בתנאים מסוימים, זכאים לגמלת תלויים בני משפחתו של מבוטח שנפטר עקב פגיעה בעבודה לפרטים פנו למוסד לביטוח לאומי.

הסיוע:

- טיפול רפואי - באמצעות קופת החולים שבה מבוטח הנפגע
- דמי פגיעה - תשלום בגין היעדרות מעבודה ולכל היותר בעד 91 ימים, הנמנים ממחרת הפגיעה, ועד למקסימום תשלום כפי שנקבע בחוק. את התביעה יש למסור לא יאוחר מ-12 חודשים לאחר הפגיעה.
- קצבת נכות מעבודה - ניתנת למי שעקב הפגיעה נותר נכה, בין שחזר לעבודה ובין שאינו מסוגל לחזור לעבודה. הקצבה ניתנת לבעלי דרגת מוגבלות זמנית של לפחות 9%, או לבעלי דרגת מוגבלות קבועה של לפחות 20%. תשלום זה ניתן או במענק חד-פעמי (מענק נכות מעבודה) או בתשלום חודשי (קצבת נכות מעבודה).

- שיקום מקצועי ודמי שיקום לנכה שאינו מסוגל לחזור לעבודתו הקודמת
- השלמת הכנסה לבעלי הכנסה נמוכה המקבלים קצבת נכות מעבודה או גמלת תלויים
- גמלת תלויים - ניתנת במקרים מסוימים לבני משפחה של נפגע שנפטר עקב תאונת עבודה

לקבלת פרטים על תנאי הזכאות וסוגי סיוע נוספים יש לפנות למוסד לביטוח לאומי.

ביטוח נפגעי תאונות

ביטוח זה נועד למי שנפגע בתאונה שאינה תאונת עבודה או תאונת דרכים, ועקב התאונה איבד את כושרו לתפקד. קצבה זו משולמת לכל היותר בעד 90 יום רצופים של אובדן כושר התפקוד.

הזכאים:

תושבי ישראל שמלאו להם 18 שנים ועד גיל הפרישה, לרבות עקרת בית שאינה מבוטחת במסגרת ביטוח נפגעי תאונות. תושב ישראל שנפגע בחו"ל זכאי לתשלום דמי תאונה מיום חזרתו ארצה, בכפוף להוראות החוק.

שימו לב!

ביטוח זה אינו חל על נפגעי תאונות דרכים

על הנפגע בתאונה להיבדק בדיקה רפואית בתוך 72 שעות משעת התאונה. מי שלא נבדק בתוך פרק הזמן הזה, עלול לאבד את זכותו לדמי תאונה.

תגמולים לנפגעי פעולות איבה

נפגעי פעולות איבה ובני משפחותיהם זכאים, על-פי החוק, לתגמולים כספיים ולהטבות שונות, המיועדים לסייע להם ולתמוך בהחלמתם - כגון תגמולים חודשיים, שיקום, מענקים שנתיים ומענקים חד-פעמיים. לפירוט הזכאים לסיוע, פנו לאתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי.

הסיוע:

- טיפול רפואי, כולל עזרה ראשונה ואשפוז
- לתגמולי נכות זכאים נכים, שוועדה רפואית קבעה להם דרגת נכות זמנית או קבועה בשיעור של 10% ומעלה (דרגת נכות פחותה מ-10% אינה מזכה

- בתגמול). התגמולים משולמים בדרך של מענק חד-פעמי או בדרך של תגמול חודשי
- תגמולים והטבות למשפחות הנספים בפעולות איבה - משפחות הנספים בפעולות איבה זכאים לתגמולים, לשיקום, למענקים ולהטבות
  - סיוע בשיקום מקצועי
  - נפגעי פעולות איבה זכאים להטבות ומענקים שונים, לרשימת ההטבות פנו למוסד לביטוח לאומי, או בקרו באתר האינטרנט.

תגמולים לאסירי ציון ולמשפחות של הרוגי מלכות

תושבי ואזרחי ישראל שהרשות המאשרת לאסירי ציון (שבמשרד העלייה והקליטה) הכירה בהם כאסיר ציון, כבני משפחה של אסיר ציון הנמצא במאסר או כבני משפחה של הרוג מלכות, עשויים להיות זכאים לגמלאות על-פי חוק התגמולים לאסירי ציון ובני משפחותיהם.

זכאים

- אסיר ציון שלקה במוגבלות בעקבות המאסר או הגלות ודרגת מוגבלותו לפחות 10%
  - אסיר ציון שהכנסתו אינה עולה על סכום שנקבע בחוק
  - אלמן/אלמנה או ילדים יתומים של הרוג מלכות, או של אסיר ציון שקיבל תגמולים לאסיר ציון מן המוסד לביטוח לאומי
- לברור תנאי הזכאות המדויקים לתגמולים, פנו למוסד לביטוח לאומי.

התגמולים

- תגמול לאסיר ציון נכה
- תגמול לאסיר ציון בעל הכנסה נמוכה
- תגמול לבני משפחה של אסיר ציון שנפטר במאסר או למשפחת הרוג מלכות
- הטבות נוספות לאסיר ציון נכה - ריפוי, אשפוז, מכשירים רפואיים, שיקום מקצועי ועוד

גמלת סיעוד

גמלת סיעוד ניתנת לאנשים שהגיעו לגיל הפרישה הגרים בבית, והנזקקים לעזרת אדם אחר בפעולות היום-יום, וכן לנזקקים להשגחה בבית למען בטיחותם.

תנאי קבלת הגמלה:

1. תושב ישראל שהגיע לגיל הפרישה
  2. גר בביתו לא במוסד
  3. הכנסותיו אינן עולות על הסכום הנקבע בחוק
  4. אינו מקבל קצבה לשירותים (לנכה שנפגע בעבודה או לנכה כללי) מן המוסד לביטוח לאומי, ואינו מקבל גמלה לטיפול אישי או להשגחה מאוצר המדינה (המקבל גמלה שכזאת יבחר בינה ובין גמלת הסיעוד שעל-פי חוק ביטוח סיעוד)
  5. נמצא זקוק במידה רבה לעזרתו של אדם אחר בביצוע פעולות יום-יומיות, או הוא נמצא זקוק להשגחה בבית למען בטיחותו ובטיחות הסובבים אותו.
- הזכאות לגמלת סיעוד אינה נקבעת לצמיתות, ומזמן לזמן יבדוק המוסד לביטוח לאומי את מצבו של המבוטח, את זכותו להוסיף ולקבל גמלת סיעוד ואת שיעור הגמלה המגיעה לו.

שירותי סיעוד:

לזכאים לגמלת סיעוד יינתנו שירותי סיעוד שמטרתם לסייע להם בפעולות היום-יום ובניהול משק הבית.

השירותים האפשריים לזכאי לגמלת סיעוד, כל זמן שיש במקום מגוריו השירותים האלה ואפשר לספק לו אותם:

- עזרה של מטפלת בבית המבוטח
- טיפול במרכז יום לקשישים
- אספקת מוצרי ספיגה חד-פעמיים
- משדר מצוקה
- שירותי מכבסה.

השירותים יינתנו על-פי החלטה של ועדה מקומית מקצועית לענייני סיעוד.

המוסד לביטוח לאומי

www.btl.gov.il

משרד ראשי, שד' ויצמן 13, ירושלים 02-6709211

מוקד טלפוני ארצי: *6050 או 04-8812345

נכים חסרי דירה זכאים להטבות בתחום הדיור:
סיוע ברכישת דירה, סיוע בשכירת דירה וזכאות לדיור ציבורי.

סיוע ברכישת דירה:

נכים חסרי דירה זכאים להלוואה לרכישת דירה.

תנאי הזכאות:

נכים שבידם אישור מן המוסד לביטוח לאומי או משרד הבריאות או משרד הביטחון, המעיד על דרגת אי-כושר השתכרות של 75% ויותר.

- במקרים שבהם לנכים ישנו אישור ממשרד הבריאות או ממשרד הביטחון על היותם מרותקים לכיסאות גלגלים, וכן כאשר שני בני הזוג נכים - תוספת הסיוע תהייה גבוהה יותר.

בנוסף, נכים שירכשו דירה שאינה מותאמת לצורכיהם, ועקב כך תפקודם היום-יומי ייפגע וניידותם תוגבל, יהיו זכאים, לפי תנאים מסוימים, לקבלת הלוואה לביצוע שיפוצים בדירה כדי להתאימה לצורכיהם המיוחדים. קביעת הזכאות היא בסמכות משותפת של משרד הבריאות ושל משרד הבינוי והשיכון: קביעת הצרכים נעשית על ידי מרפא בעיסוק, וקביעת עלות השיפוצים היא באחריות מהנדס מטעם משרד הבינוי והשיכון.

סיוע בשכירת דירה:

נכים חסרי דירה שבידם אישור מן המוסד לביטוח לאומי על דרגת אי-כושר השתכרות של 75% ויותר, זכאים לסיוע מיוחד בהשתתפות בשכר דירה. לברור תנאי הסיוע המדויקים, אופן מימושו וגובהו יש לפנות לאחת החברות המסייעות, המספקות שירותי שכר דירה בעבור משרד הבינוי והשיכון: מ.ג.ע.ר, מילגם או עמידר.

מ.ג.ע.ר: מוקד ארצי 1599-500-301

אתר: www.mgar.co.il

מילגם: מוקד ארצי: 1599-563-007

אתר: www.milgam.co.il

עמידר: מוקד ארצי ..... *6266 או 1222-6266

אתר: www.amidar.co.il

זכאות לדיור ציבורי

ציבור הנכים זכאי לדיור ציבורי.

דיור ציבורי משמעו מאגר דירות בבעלות המדינה המוצעות להשכרה לאוכלוסיות מסוימות. מאגר הדירות בדיור הציבורי הוא קטן מאוד, וקצב התפנות הדירות איטי מאוד - לכן קבלת דירה כרוכה בהמתנה ארוכה.

דירות נכסי רכישה (נ"ר)

ביישובים שבהם היצע הדירות בדיור ציבורי מצומצם מאוד, משרד הבינוי והשיכון מאפשר לנכים הרתוקים לכיסא גלגלים אשר נקבעה להם זכאות לדיור, לאתר דירה נגישה בסכום מוגדר ומוגבל. הדירה תירכש ע"י משרד הבינוי והשיכון ובה יאוכלסו מי שנמצאו זכאים. לבירור תנאי הזכאות המדויקים ואופן מימוש הזכאות, יש לפנות לאחת החברות המסייעות, המספקות שירותי שכר דירה בעבור משרד הבינוי והשיכון: מ.ג.ע.ר, מילגם או עמידר.

המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה

www.moital.gov.il/mugbalut

המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה פועל לשילוב מלא של אנשים עם מוגבלות בעבודה, הן כשכירים הן כעצמאיים, תוך דגש על מיצוי יכולותיהם האישיות והעלאת רמת חייהם, שכר עבודתם ותנאי עבודתם. המטה מספק שירותים על פי חוק, מפתח ומפעיל תכניות מתוך תתייחסות למאפייני השוק והמעסיקים, וכן לצורכיהם של אנשים עם מוגבלות לסוגיה ולדרגותיה.

קידום מטרות המטה נעשה על בסיס הידע המצטבר בארץ ובעולם ומתוך שיתוף פעולה בין המטה לבין משרדי ממשלה נוספים, מעסיקים, ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, אנשי מחקר ואקדמיה וארגונים המספקים שירותים לאנשים עם מוגבלות.

תפקידי המטה:

- ייזום פעילויות בשיתוף עם מעסיקים להגברת המודעות ולשילובם של אנשים עם מוגבלות בתעסוקה
- שילוב אנשים עם מוגבלות הכשירים ואשר מעוניינים לעבוד בשוק העבודה
- פיתוח פרויקטים לשילוב אנשים עם מוגבלות בעבודה
- קידום אנשים עם מוגבלות במקום העבודה
- יישום וייזום חקיקה
- איגום הידע הקיים בארץ ובעולם בנושא שילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה.

לפרטים מלאים ניתן לפנות לאתר האינטרנט של המטה לשילוב אנשים עם מוגבלות בשוק העבודה:

www.moital.gov.il/mugbalut, וכן בטלפון 02-6662501/84.

אגף שיקום נכים במשרד הביטחון עוסק בשיקום נכי צה"ל.

הטבות ושירותים

תגמולים, טיפול רפואי, שיקום מקצועי וכלכלי ומכלול הטבות לרווחת הנכה בהתאם לחוק הנכים ולהוראות אגף שיקום נכים.

הזכאים

מי שנפגע בזמן ועקב שירותו הצבאי ובקשתו להכרת זכות נכה הוכרה על ידי קצין התגמולים. הטבות ושירותים ניתנים בהסתמך על שיעור דרגת הנכות, מצב רפואי ומצב אישי.

אופן הפנייה

יש להגיש את הבקשה להכרת זכות נכה צה"ל באופן אישי על ידי המבקש או על ידי קציני הנפגעים בצה"ל, במשטרה ובשב"ס. הכתובת להגשת התביעה: מטה אגף שיקום נכים, היחידה לתביעות וקביעת זכאות, אגף שיקום נכים, רח' קפלן 23, הקריה, תל-אביב 6473424.

מחוזות אגף שיקום נכים:

- ✉ **מחוז שיקום תל-אביב**, דרך יעקב דורי, ת"ד 931, קריית-אונו 03-7380146, 5510801 פקס 03-7380606
- ✉ **מחוז שיקום דן**, דרך יעקב דורי, ת"ד 928, קריית-אונו 03-7380333, 5510801 פקס 03-7380660
- ✉ **מחוז שיקום חיפה**, רח' דוד המלך 44, חיפה 04-8301114/5, 3542126 פקס 04-8301120
- ✉ **מחוז שיקום ירושלים**, רח' בית"ר 2, ירושלים 02-5657200, 9338601 פקס 02-5657238
- ✉ **מחוז שיקום רחובות**, רח' מרשוב 5, רחובות 08-9442914/6, 7644307 פקס 08-9442955
- ✉ **מחוז שיקום באר-שבע**, רח' סוקולוב 14, באר-שבע 08-6206663, 8428830 פקס 08-6238574
- ✉ **מחוז שיקום טבריה**, בניין המשטרה, ת"ד 773 טבריה 04-6729301, 1432301 פקס 04-6792208
- ✉ אגף שיקום נכים, מוקד ארצי: 03-7776777

אתר האינטרנט של אגף שיקום נכים: www.shikum.mod.gov.il

שירותי שיקום

שירותי השיקום של משרד הרווחה והשירותים החברתיים ניתנים לאנשים עם מוגבלות לשם שיפור תפקודם ושיקומם בתחום האישי, החברתי, הכלכלי והתעסוקתי. השירותים ניתנים לאנשים עם מוגבלות מלידה ועד גיל הפרישה.

בין השירותים הניתנים:

- איתור מועמדים והפנייתם לשיקום תעסוקתי
- אבחון כישורים ויכולות, הערכה ובנייה של תהליך שיקום פרטני, הכשרה מקצועית, הקניית הרגלי עבודה, השמה ומעקב במרכזי שיקום ומרכזי יזמות עסקית
- העסקת אנשים עם מוגבלות שאינם יכולים להשתלב בשוק העבודה הפתוח - במפעלים מוגנים
- החזר דמי נסיעה למרכזי שיקום
- הפעלת מסגרות יום מיוחדות - מעונות יום שיקומיים, מועדוניות שיקומיות, נופשוני משפחתיים וקייטנות קיץ לילדים במסגרות החינוך המיוחד
- משפחות אומנה יומיות, מטפלות בית, חונכים או סומכים
- מוסדות ומשפחות אומנה לאנשים עם מוגבלות חמורה
- הפעלת מועדונים חברתיים וסיוע למשתתפים בחוגים ובפעילות חברתית באמצעות חונך או מטפח
- מתן טיפולים פרה-רפואיים, ריפוי בדיבור, ריפוי בעיסוק וכד'
- מתן שיעורי עזר
- אבחון והערכה במרכזים להתפתחות הילד

אופן הפנייה

לקבלת הפנייה למרכז שיקום יש לפנות למחלקת שיקום בסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום המגורים.

שירותי תמיכה בתקשורת

אגף השיקום במשרד הרווחה והשירותים החברתיים אחראי על מתן שירותים לאוכלוסיית הבוגרים לקויי השמיעה בישראל, בכלל זה על מתן שירותי תמיכה בתקשורת.

שירותי התמיכה בתקשורת כוללים מגוון שירותים:

1. **דמי תקשורת** - סיוע כספי חודשי הניתן למימון הוצאות שוטפות כתוצאה מלקות שמיעה.

תנאי זכאות:

- אנשים בני 18 ומעלה, אשר להם ירידה בשמיעה של 70 דציבלים ויותר באוזן הטובה, ובתנאי שליקוי זה התרחש לפני היותם בני שלוש שנים.
- אנשים בגיל זקנה אשר היו זכאים לסל תקשורת לפני הגיעם לגיל הזקנה. לאנשים בגיל הזקנה, יופחת ההחזר מסכום הסיוע המרבי, ודמי התקשורת ישולמו להם יעמדו על 25% מן הסכום שהיו רשאים לו לפני הגיעם לגיל הזקנה.

אישה שמלאו לה 60 שנים וגבר שמלאו לו 65 שנים עד לתאריך 15 באוגוסט 2002 אינם זכאים לקבלת דמי תקשורת.

אופן קבלת השירות:

מי שאושרה לו זכאות מלאה על ידי קלינאית התקשורת של אגף השיקום במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, ישלח את פרטי חשבון הבנק שלו לאגף השיקום, והתשלום יועבר ישירות לחשבונו. אם הזכאי עובד, עליו לשלוח שלושה תלושי משכורת אחרונים כדי לקבל דמי תקשורת לפי תעריף עובד.

2. **סל תקשורת** - החזר כספי בעבור רכישת אבזרי עזר לתקשורת, כגון מכשירי שמיעה, אוזניות, מכשירי טלפון ועוד. ההחזר ניתן אחת לארבע שנים ולאחר ניכוי השתתפות עצמית של 10%.

תנאי זכאות:

- אנשים בני 18 ומעלה, אשר להם ירידה בשמיעה של 70 דציבלים ויותר באוזן הטובה, ובתנאי שליקוי זה התרחש לפני היותם בני שלוש שנים.
- אנשים בגיל זקנה אשר היו זכאים לסל תקשורת לפני הגיעם לגיל הזקנה.

לאנשים בגיל הזקנה, יופחת ההחזר מסכום הסיוע המרבי, ודמי התקשורת שישולמו להם יעמדו על 25% מן הסכום שהיו רשאים לו לפני הגיעם לגיל הזקנה. אישה שמלאו לה 60 שנים וגבר שמלאו לו 65 שנים עד לתאריך 15 באוגוסט 2002 אינם זכאים לקבלת דמי תקשורת.

אופן קבלת השירות:

לשם קבלת ההחזר, על הזכאי לשלוח את הקבלה המקורית ל"מכון לקידום החירש בישראל", בצירוף אישור זכאות ותצלום תעודת זהות. ההחזר ניתן בהמחאה לפקודת הזכאי.

המכון לקידום החירש בישראל, רח' טשרנא 7, תל-אביב 67329, 7305757-03.

3. שירותי תרגום - קיימים סוגי תרגום שונים:

* תרגום לשפת הסימנים וממנה

* תמלול (הקלדת הנאמר למחשב)

* העתקת סימנים באמצעות מגע (עבור חירשים-עיוורים)

לכל זכאי מוקצב מספר של שעות תרגום שנתיות, המשתנה בהתאם לקריטריונים שונים (ירידה של 50 עד 69 דציבלים; ירידה של 70 דציבלים ומעלה; חירש-עיוור; עולה חדש). לברור מכסת השעות המאושרות פנו לאגף השיקום במשרד הרווחה.

תנאי זכאות:

ליקוי שמיעה של לפחות 50 דציבלים באוזן הטובה.

אופן קבלת השירות:

שירותי התרגום ניתנים גם הם באמצעות "המכון לקידום החירש בישראל". להזמנת תרגום, יש לשלוח אישור זכאות מאגף השיקום במשרד הרווחה והשירותים החברתיים למכון. הזמנת תרגום תתבצע לפחות שבוע מראש.

4. החזר מסים על קניית מכשיר פקסימיליה - אדם מגיל 16 ומעלה אשר לו ירידה של 50 דציבלים ויותר באוזן הטובה, זכאי לקבלת החזר כספי השווה לשיעור המע"מ ולמס הקנייה בקניית מכשיר פקס. הזכאות ניתנת אחת לחמש שנים ליחידה משפחתית.

אופן קבלת השירות:

לאחר רכישת הפקס יש לשלוח את הקבלה ל"מכון לקידום החירש בישראל", בדומה לקבלת החזר סל תקשורת.

הבקשה נבדקת על ידי מרכזת תחום ליקויי שמיעה וחרשים. הזכאות נקבעת על-פי קריטריונים אובייקטיביים, הרשומים בתקנות.

5. השתתפות ברכישת גלאי בכי לתינוקות - אדם מגיל 16 ומעלה אשר לו ירידה של 50 דציבלים ויותר באוזנו הטובה, ושהוא הורה לתינוק עד גיל 3 שנים, זכאי להחזר כספי ברכישת גלאי בכי. ההחזר הכספי הניתן הוא בגובה של 90 אחוזים מעלות גלאי הבכי, אך לא יותר מ-5 נקודות זיכוי.

אופן קבלת השירות - באמצעות "המכון לקידום החירש בישראל", כפי שכבר פורט.

אופן הפנייה:

יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית, שם העובד הסוציאלי ממלא טופס בקשה לקבלת שירותי תמיכה בתקשורת. עם טופס זה יש לפנות לרופא אף אוזן גרון ולבדיקה של קלינאי תקשורת, הם ימלאו את הסעיפים הרלוונטיים להם בטופס. לאחר מכן יש להחזיר את הטפסים המלאים למחלקה לשירותים חברתיים ולצרף אישורים מתאימים. המחלקה לשירותים חברתיים שולחת את טופסי הבקשה לאגף השיקום במשרד הרווחה והשירותים החברתיים.

תחנות מידע לאנשים עם ליקויי שמיעה

אגף השיקום, בשיתוף עם ארגון "בקול", המוסד לביטוח לאומי וארגון הג'וינט, מפעיל תחנות מידע ותמיכה לאנשים חירשים וכבדי שמיעה בכל גיל ולבני משפחותיהם. תחנות המידע והתמיכה פועלות לצד מכוני שמיעה: מכון השמיעה מפנה את הנבדקים הזקוקים לשיקום שמיעה אל התחנה, ושם ניתן להם סיוע ראשוני. בין שירותי התחנות:

- סיוע רגשי ראשוני
- קיצור משך הזמן בין איתור הירידה בשמיעה ועד קבלת הטיפול המתאים
- חשיפה לאפשרויות שיקום
- ליווי תהליך השיקום
- מתן מידע על זכויות לקויי השמיעה
- הפעלת קו מידע ומאגר מידע

ליצירת קשר ולבירור התחנה הקרובה, ניתן לפנות לארגון "בקול", בטלפון שמספרו: 03-5257001, או לאתר האינטרנט שכתובתו: www.bekol.org

6. זימוניות לשעת חירום - אנשים עם לקות שמיעה עשויים להיות זכאים לקבלת זימונית לשעת חירום. הזכאים לקבלת הזימונית - אנשים עם לקות שמיעה של לפחות 50 דציבלים באוזן הטובה, מגיל 12 שנים ומעלה. על המעוניינים בבדיקת זכאות לקבלת זימונית למלא טופס בקשה לקבלת זימוניות ולשלוח אותו בדואר בצירוף בדיקת שמיעה לאגף השיקום: אגף השיקום, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, ת"ד 1260, ירושלים 91012.

כמו כן, ניתן לסרוק את הטפסים הרלוונטיים ולהעביר לדואר אלקטרוני:
zimunit@molsa.gov.il
או לשלוח באמצעות הפקס: 02-5085932.

משרד הרווחה - האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית

www.molsa.gov.il בעמוד הבית יש לבחור: בעלי מוגבלויות < פיגור שכלי

האגף לטיפול באדם עם **מוגבלות שכלית התפתחותית** במשרד הרווחה והשירותים החברתיים מופקד על האבחון והטיפול באוכלוסיית האנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בכל הגילים ובכל הרמות, ועל מתן סיוע לבני משפחותיהם. פעולות האגף נועדו לקדם את יכולותיהם של אנשים אלו, לאפשר להם התפתחות אישית בכל תחומי החיים, ולהבטיח חיים של איכות וחיים עם משמעות.

זכאות לקבלת השירותים

הזכאות נקבעת בוועדת אבחון (ועדה על פי חוק). הוועדה מאשרת את קיומו של הפיגור השכלי, מגדירה את רמתו ואת התמיכה הנדרשת לאדם וכן את דרך הטיפול המומלצת.

פירוט השירותים

- אבחון מוגבלות שכלית התפתחותית וקביעת דרכי טיפול
- תכניות קידום אישיות
- מרכז לייעוץ, הדרכה וטיפול בתחום החינוך המיני-חברתי
- ייעוץ, תמיכה וליווי למשפחות
- מעונות יום שיקומיים לתינוקות ולפעוטות עד גיל 3
- שילוב במעונות יום רגילים
- צהרונים לילדים ומועדונית בגיל 3-21
- הארכת יום הלימודים במסגרות החינוך
- מועדונים חברתיים ופעילות פנאי
- תעסוקה מוגנת
- תעסוקה נתמכת ותעסוקה בשוק הפתוח
- מסגרות טיפוליות לבני 21 ומעלה שאינם יכולים להשתלב במסגרות התעסוקה השונות

- נופשוניים, קייטנות קיץ
- משפחות אומנה
- דיור בדירות עצמאיות, מערכי דיור והוסטלים, מגורים בפנימיית
- טיפולי שיניים במרפאות מותאמות של האגף.

אופן הפנייה

יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים ברשות המקומית. לאחר איסוף החומר הרלוונטי, יפנה העובד הסוציאלי של הרשות למפקח מחוזי (עו"ס מחוזי לחוק), אשר יבחן כל מקרה המובא בפניו. אם קיים יסוד סביר להניח שלאדם העומד בפניו יש מוגבלות שכלית התפתחותית, יופנה החומר למרכז אבחון באזור מגורכם לצורך אבחון.

לבירור כתובת ושעות קבלת קהל ניתן לפנות למוקד מידע עירוני שמספרו 106. מידע נוסף על האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

שירותים לאדם העיוור

כל אדם עיוור, ילד, מבוגר או קשיש, בעל קשיים תפקודיים בשל אובדן ראייה או ראייה ירודה, זכאי לשירותי הדרכה ולשיקום. שירותי השיקום נועדו לאפשר לאדם העיוור או לאדם לקוי ראייה ליצור לעצמו תנאים לניהול חיים תקינים בביתו, בעבודתו ובסביבתו הקרובה.

משרד הרווחה - השירות לעיוור

www.molsa.gov.il

בעמוד הבית יש לבחור:

בעלי מוגבלויות >> עיוורים ולקויי ראייה

השירות לעיוור באגף השיקום במשרד הרווחה מציע לאדם העיוור מגוון שירותי שיקום במטרה לשפר את איכות חייו ולפעול לרווחתו. בין השירותים נמנים:

- תחנות מידע למתעוררים חדשים
- הענקת תעודת עיוור/לקוי ראייה ותיווך מול המוסד לביטוח לאומי לצורך קבלת אחוזי נכות
- שירותים מיוחדים לילדים. השירותים כוללים: אבחונים מותאמים לילדים, לקויי ראייה ועיוורים, מעונות יום שיקומיים, שירותי חונכות, בתי תלמיד, פעילויות נופש וחברה מונגשות לבני נוער ועוד

- שירותי טיפול רגשי וחברתי הכוללים מועדונים חברתיים, פעילות נפש מונגש לאדם העיוור וחוגים מותאמים
- הקניית מיומנויות לתפקוד בטוח ועצמאי עד כמה שניתן על ידי מורות מיוחדות, וכן מתן המלצות בנושאי נגישות
- סיוע בהתנדבות בשירות הלאומי או הצבאי
- אבחון, ייעוץ, הכוונה וסיוע בבחירת מקצוע, סדנאות הכנה לקראת לימודים אקדמיים והשאלת ציוד ממוחשב לצורכי לימודים
- ליווי והכוונה לאדם העובד וכן השאלת עמדת עבודה ממוחשבת עד למיצוי הזכויות
- סבסוד ציוד עזר והחזר מסים של מוצרים המסייעים לתפקוד עצמאי ובטוח
- ייעוץ טלפוני למשתמשי טכנולוגיה עיוורים וכן מוקד חירום בזמן מצוקה (מוקד 9366*)

תחנות מידע לעיוור

השירות לעיוור מפעיל תחנות מידע למתעוררים באמצעות עמותת "על"ה".

התחנות מספקות שירותי מידע וייעוץ ראשוני לאנשים עיוורים וכבדי ראייה ולבני משפחתם בתחומים הקשורים לסיוע לאדם העיוור או לקוי הראייה. השירות מיועד לאנשים בני כל הגילים הסובלים מראייה ירודה המשפיעה על תפקודם בכל תחומי החיים:

- אדם שזה עתה נודע לו על פגיעה בראייתו
- אדם שחלה התדרדרות נוספת בראייתו, המחמירה את מצבו התפקודי
- אדם הסובל, בגלל הראייה, מקשיים בעבודה
- אדם הסובל, בגלל הראייה, מבעיות משפחתיות ואחרות
- ילדים עם בעיות ראייה

אופן הפנייה

באופן עצמאי או באמצעות האחות או רופא העיניים המטפל. בימים שבהם התחנה פועלת ניתן לפנות לתחנה ללא קביעת תור מראש.

כמו כן, ניתן לקבל פרטים בקו פתוח שמספרו 03-6393938. הקו הפתוח פועל בימי א' ו- ד' בין השעות 10:00-16:00.

קו פתוח בשפה הרוסית: 03-6393939, פועל ביום ג' בין השעות 08:30-14:30, וביום ה' בין השעות 10:00-16:00.

קו פתוח בשפה הערבית: 03-6393938, פועל בימי א' בין השעות 12:00-16:00.
מידע על שעות הפעילות של יתר התחנות ניתן למצוא באתר האינטרנט.

הענקת תעודת עיוור/לקוי ראייה

תעודת עיוור מקנה למחזיק בה זכאות לשירותי שיקום ולהטבות מטעם משרד הרווחה ומטעם גופים אחרים. התעודה מקנה זכאות אוטומטית לקביעת אחוזי נכות מטעם המוסד לביטוח לאומי עבור אדם עד גיל זקנה החותם על טופס אישור להעברת המידע מרופא האימון למוסד לביטוח לאומי.

התנאים לקבלת תעודת עיוור:

- העדר ראייה מוחלט
  - חדות ראייה מרבית של 3/60 בעין הבריאה יותר, לאחר תיקון
  - צמצום שדה הראייה כך שזווית הראייה המרבית אינה עולה על 20 מעלות בעין הבריאה יותר, לאחר תיקון
- במצבים מיוחדים ניתנת תעודת עיוור זמנית.

תהליך קביעת הזכאות לקבלת תעודת עיוור/לקוי ראייה:

טופס בקשה ניתן להוריד מאתר האינטרנט של משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

- יש לפנות לבדיקת עיניים אצל רופא עיניים מקומי ולמלא את הטופס.
- לאחר הבדיקה, יש לשלוח את הטופס לפקס שמספרו 1533-6785090 ולצרף קובץ דיגיטלי של צילום תעודת זהות או תמונת פספורט. יש לרשום בשם הקובץ את מספר הזהות של הפונה. הטופס מועבר אל רופא אימון שיזמן את הפונה לבדיקת עיניים נוספת.
- תשובה תימסר באמצעות המחלקה לשירותים חברתיים הקרובה למקום המגורים.

שיקום תפקודי

1. מכונים לשיקום ראייה ירודה

במכונים לשיקום ראייה ירודה ניתנים השירותים שלהלן:

- אבחון תפקודי הראייה בפעולות יום-יומיות
- בדיקת ראייה על ידי אופטומטריסט, מומחה לראייה ירודה
- התאמת עזרי ראייה, אימון ותרגול בשימוש בעזרים
- טיפול תומך לסיוע בהתמודדות עם המוגבלות ולהפחתת ההתנגדות לשימוש בעזרים

- סדנאות לשיפור הראייה ההיקפית בקרב לקויי ראייה שיש להם שרידי ראייה היקפית.

✉ כתובות המכונים:

ירושלים, בית חולים הדסה עין כרם 02-6257552
תל-אביב, (השירות ניתן על ידי האגודה למען העיוור בבניין המרכז לעיוור בישראל), רח' דוד חכמי 10 03-6880523
קריית-חיים, חיפה, מרכז שיקום מגדל אור 077-7721333

2. הדרכה שיקומית לעיוור ולבני משפחתו

הדרכה שיקומית ניתנת לאדם העיוור ולקוי הראייה במטרה להוביל לתפקוד עצמאי ובטוח עד כמה שניתן, וכן במטרה להדריך את בני המשפחה ואת הצוות הטיפולי כיצד לסייע לילד או לאדם לקוי הראייה. כמו כן, ניתן לקבל ייעוץ בהנגשה של מקום פרטי או ציבורי בעבור אדם לקוי ראייה/עיוור. השירות מקנה טכניקות מיוחדות לניידות, לתקשורת, להתמצאות ולניהול חיי יום-יום ומיועד לעיוורים ולקויי ראייה בכל הגילים בארץ. הקניית הטכניקות לשיפור התפקוד מתקיימת במקום העבודה, בבית, במועדון חברתי, וכן בתכניות קבוצתיות בקהילה ובפנימייה, ומתבצעת על ידי המרכז הארצי להדרכה שיקומית "מגדל אור".

השירות ניתן על ידי עמותת "יעדים לצפון-מגדל אור", מרכז שיקום, 077-7721333

www.migdalor.org.il

אופן הפנייה: לצורך קבלת השירות, יש לפנות אל העו"ס במחלקת הרווחה במקום המגורים.

תחום השיקום התפקודי כולל:

- הדרכה שיקומית לפרט
- הדרכה שיקומית לילד ולמשפחתו
- הדרכה שיקומית לאדם הקשיש בקהילה ובמעונות
- הדרכה שיקומית קבוצתית
- ייעוץ לאנשי צוות טיפולי וחינוכי
- ייעוץ בהנגשת מבנה ובעזרים נדרשים לאדם העיוור.

שיקום מקצועי - תעסוקתי

השירות לעיוור מסייע בהליך קדם-שיקום תעסוקתי, בהשמה של נערים עיוורים או לקויי ראייה כמתנדבים בשירות הלאומי או הצבאי, כולל אבחון להתאמת מקום השירות והעזרים הטכנולוגיים הנדרשים, הדרכת המתנדב בניידות ובתפקוד עצמאי.

כמו כן, השירות לעיוור שבמשרד הרווחה בשיתוף עם המוסד לביטוח לאומי מסייעים ברכישת השכלה ומקצוע ובהשתלבות במעגל העבודה. הסיוע כולל:

- אבחון תעסוקתי מותאם לאדם לקוי ראייה או עיוור
- בניית תכניות שיקום סיוע במימון לימודי השכלה גבוהה (באמצעות עמותת על"ה) כולל ההנגשות הנדרשות
- סיוע בהשלמת בגרות
- קורס פסיכומטרי מונגש לעיוור
- מכינה קדם- אקדמית (באמצעות עמותת על"ה) וסדנת הכנה לקראת לימודים אקדמיים
- התאמת ציוד טכנולוגי לעמדת העבודה השאלת ציוד ממוחשב לעובדים עד לרכישתו במימון משרד הכלכלה
- סיוע, ליווי ומעקב בהשמה בשוק הפתוח
- תעסוקה מוגנת במפעלי תעסוקה
- מיזמי תעסוקה ייחודיים מותאמים לאדם העיוור.

מחשבים וטכנולוגיה מתקדמת

המחשב המונגש משרת את האדם העיוור ולקויי הראייה הן ככלי כתיבה הן ככלי לקריאה וליצירת קשר.

השירות לעיוור מכיר בצורך נדרש זה ומסייע בתחום זה בצורות שונות:

- א. סיוע ברכישת תוכנות הנגשה למחשב **לצורכי פנאי** - יש לפנות בבקשה בכתב לשירות לעיוור. טופס הבקשה ומספר הפקס מצויים באתר האינטרנט.
- ב. הקניית אוריינות מחשבים **לצורכי פנאי** - באמצעות מורה שיקומית או במרש"לים (מרכזים רב-שירותיים לעיוורים) ברחבי הארץ.
- ג. הקניית אוריינות במחשבים **לאדם עובד או לומד** - במרכזי השיקום של השירות לעיוור. יש לפנות דרך העו"ס במחלקת הרווחה.
- ד. בדיקת עמדת מחשב הנדרשת **לצורכי עבודה או לימודים** - באמצעות עמותת "יעדים לצפון-מגדל אור". המימון באמצעות המוסד לביטוח לאומי או השירות לעיוור.
- ה. סיוע בעמדת מחשב **לסטודנט עיוור** - באמצעות אגף השיקום של הביטוח

הלאומי. יש לפנות אל עובדת השיקום. עד לקבלת הסיוע ניתן לקבל עמדה מושאלת באמצעות השירות לעיוור, פנייה אל עמותת על"ה.

1. סיוע ברכישת עמדת מחשב מונגש **לאדם עובד** - הסיוע ניתן למעסיק פרטי באמצעות משרד הכלכלה. מעסיק ציבורי או ממשלתי צריך לרכוש את העמדה בעצמו. עד לרכישה זו, השירות לעיוור מסייע בקבלת עמדת מחשב מושאלת באמצעות עמותת "יעדים לצפון-מגדל אור". פנייה - באמצעות העו"ס במחלקת הרווחה או באמצעות רכזי ההשמה של השירות לעיוור.

שיקום חברתי וסיוע רגשי

השירות לעיוור מקיים פעילויות פנאי לילד ולאדם העיוור ולקוי הראייה, שמטרתן לתת מענה לצרכיו הרגשיים והחברתיים.

בין פעילויות הפנאי:

- בתי תלמיד לילדים עיוורים המשולבים בחינוך הרגיל ואשר מספקים לילד את קבוצת השווים, תכניות העשרה וחברה.
  - מועדונים חברתיים המספקים מגוון שירותים חברתיים לשעות הפנאי, חוגי העשרה ויצירה, קבוצות תמיכה, ספורט, טיולים ועוד
  - ספריות: השאלת ספרים, כולל כתבי קודש, כתבי עת בעברית ובשפות נוספות, בהגדלה, בכתב ברייל ובקלטות שמע.
- לפרטים:

- הספרייה המרכזית לעיוורים ולקויי ראייה, רח' ההסתדרות 4, נתניה 42541
09-8617874, 09-8620166 פקס: 09-8626346 אתר הספרייה:
office@clfb.org.il

- עמותת על"ה, הר הצופים, ת"ד 24051, ירושלים 91240 02-5882155
פקס: 02-5826166 lcb@savion.huji.ac.il

- מסילה ספרייה תורנית לעיוורים, כהנמן 69ב', בני ברק 51544 03-5782895
פקס: 03-5782895 mesilah@bezeqiet.net

- נופש מאורגן ומונגש: השירות לעיוור משתתף במימון פעילות נופש לאנשים עיוורים מעוטי יכולת. הפעילות מאורגנת על ידי המרכז לעיוור בישראל ועמותת "ששת", וכן נופש לאנשים חירשים-עיוורים המאורגן על ידי מכון בית דוד
- ספורט ופעילות גופנית: חדרי כושר במועדונים ובמרכזי שיקום.

מידע על מועדונים, ספריות וכד' ניתן לקבל באתר האינטרנט של משרד הרווחה:
<http://www.molsa.gov.il/Populations/Disabilities/Blindness/Pages/BlindnessHomePage.aspx> וכן במחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות, במוקדי הטלפון העירוניים ובארגוני הסיוע לעיוורים. השירות ניתן למחזיקים בתעודת עיוור.

מרכז רב שירותים לעיוור - מרש"ל

מרש"ל הנו מרכז רב שירותים לעיוורים. זהו שירות המופעל על ידי הרשויות המקומיות והוא מרכז תחת קורת גג אחת את מירב השירותים לאדם העיוור ולקוי הראייה. במרש"ל מועסקים עובדים סוציאליים המתמחים אך ורק בטיפול באדם העיוור ובבני ביתו, וניתנים בו שירותי מידע והכוונה, שיקום, חברה ותמיכה רגשית לאנשים עיוורים וללקויי ראייה.

✉ כתובות המרש"לים:

אום אל פחם: ת"ד 2165 ..... טלפקס 04-6314996
אשדוד: רח' אליאשווילי 1 ..... פקס 08-8534936, 08-8534647
באר-שבע: רח' שאול המלך 1 ..... פקס 08-6436117, 08-6435976
בני ברק: רח' ירושלים 58, בניין העירייה ..... פקס 03-5776353, 03-6170328
חיפה: רח' הגפן 32 ..... פקס 04-8527223, 04-8527222
ירושלים: בניין שערי העיר, רח' יפו 216 02-5388955
נהרייה: שדרות הגעתון, ת"ד 78 ..... פקס 04-9522491, 04-9522485
נצרת עילית: רח' רימון 3 א', 04-6015070 ..... פקס 04-6463028
ראשון לציון: רח' בן אליעזר 15 ..... פקס 03-9664373, 03-9672406
רמת גן: רח' בן יוסף 11 ..... פקס 03-6703485, 03-6703484
שפרעם: ת"ד 243, 20200 ..... פקס 04-9059123, 04-9501702
תל אביב: רח' הגר"א 28 ..... פקס 03-6391033, 03-6870798

כלב נחייה

כלב נחייה הוא אחד האמצעים המאפשרים לאדם העיוור נייודות מחוץ לביתו. כלב נחייה מעניק לעיוור חופש תנועה ומסייע לו להשתלב בחברה כשותף פעיל. הכלב ניתן ללא תשלום לעומדים בקריטריונים שקבע השירות לעיוור. אדם המחזיק תעודת עיוור/לקוי ראייה, העונה על קריטריונים מסוימים הנקבעים על ידי השירות לעיוור, רשאי להחזיק בכלב נחייה. לקבלת כלב נחייה, יש לפנות לאחד משני בתי הספר שלהלן:

המרכז הישראלי לכלבי נחיה לעיוורים, מושב בית עובד 76800,
08-9408213, פקס 08-9408220

עיניים מנחות לעיוור בישראל, ת"ד 649, צבעון 10200 04-6980218,
פקס 04-6987263

מי שקיבל כלב נחיה זכאי לסיוע חודשי לכיסוי הוצאות אחזקת הכלב. שיעור הסיוע נקבע על ידי ועדת התעריפים של משרד הרווחה.

פרטים ניתן לקבל אגודת העיוורים הנעזרים בכלבי נחיה:

03-5371065, פקס 03-5371066

www.igdu.org.il

שירותים מיוחדים לילדים עיוורים

מרבית הילדים העיוורים ולקויי הראייה בארץ משולבים במסגרות חינוך רגילות באזור מגוריהם.

השירות לעיוור מעניק שירותים משלימים לתלמידים עיוורים בחינוך המיוחד והרגיל.

השירותים הניתנים לילדים:

- מרכזים להתפתחות הילד: אבחון וטיפול גרייה לילדים בגיל הרך. מטרת הטיפול היא חיזוק מיומנויות והתנהגויות הנרכשות, בדרך כלל, על ידי חיקוי טבעי. אופן הפנייה - באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים ברשות המקומית.
- גנים טיפוליים מיוחדים: מסגרת טיפולית, חינוכית ושיקומית לילדים עד גיל 3, המכינה ילדים עיוורים ולקויי ראייה להשתלבות במסגרות חינוך רגילות. אופן הפנייה - באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים.
- אבחון מונגש לילד העיוור לקביעת מסגרת לימודית מתאימה באמצעות האגודה למען העיוור
- שירותי תמיכה לילדים עיוורים בבתי ספר רגילים: מורות תומכות של משרד החינוך. יש לפנות לפיקוח הארצי על חינוך תלמידים עם לקות ראייה או עיוורון.
- ילדים עם צרכים מיוחדים: בתי ספר יומיים או אקסטרניים. הפנייה נעשית באמצעות המחלקה לשירותים חברתיים.
- בתי תלמיד: מסגרות חינוכיות אזוריות להעשרה ולחיזוק מיומנויות. השירות ניתן בבתי תלמיד ברחבי הארץ. אופן הפנייה - באמצעות המחלקות לשירותים חברתיים או באמצעות מורה תומכת מטעם משרד החינוך.
- מסגרות לפעילות פנאי המחקות פעילות של תנועות נוער והמספקות

מסגרת משלימה לצרכים חברתיים ורגשיים של התלמידים העיוורים ולקויי הראייה

• סיוע בהשלמת בגרויות באמצעות עמותת על"ה

לפרטים נוספים: משרד החינוך, היחידה לתלמידים עיוורים וכבדי ראייה - הפיקוח הארצי, רח' השלושה 2, תל-אביב 61092, 03-6896092.

בנוסף, "בית חינוך עיוורים" מפעיל דירות הכשרה שבהן צעירים עיוורים ולקויי ראייה, העומדים לצאת לחיים עצמאיים, לומדים לתפקד באופן עצמאי. הדירות מאפשרות להם התנסות בדיוור עצמאי, הם לומדים לנהל את משק הבית ואת כספם ומתמודדים עם היציאה לחיים עצמאיים.

סיוע כספי לאדם העיוור מגורמים שונים

אדם עיוור זכאי ל הטבות חומריות במטרה לאפשר את השתלבותו הנורמטיבית.

דמי ליווי וניידות

דמי ליווי הם גמלת ליווי חודשית לצורך ניידות.

זכאים לדמי ליווי בעלי תעודת עיוור/לקוי ראייה לצמיתות, נשים בגיל 18 עד 62 וגברים בני 18 עד 67, ובתנאי שחדות ראייתם בעין הטובה פחות מ-1/60 או ששדה הראייה שלהם בעין הטובה הוא פחות מעשר מעלות.

לדמי ליווי מלאים זכאים אנשים עובדים או לומדים; לדמי ליווי של 75% זכאים אנשים שאינם עובדים ואינם מקבלים קצבת שירותים מיוחדים מן המוסד לביטוח הלאומי; ל-50% מדמי ליווי זכאי מי שאינו עובד אך מקבל קצבת שירותים מיוחדים, וקשיש שקיבל דמי ליווי לפני הגיעו לגיל הפרישה. מי שזכאי ומקבל גמלת ניידות מן המוסד לביטוח לאומי אינו זכאי לגמלת דמי ליווי מן השירות לעיוור.

הזכאות לדמי ליווי נקבעת כחלק מתהליך הבדיקה לקבלת תעודת עיוור/לקוי ראייה. אדם עיוור שנבדק ולא נמצא זכאי לקבלת דמי ליווי יוכל להיבדק בדיקה רפואית חוזרת בתום שישה חודשים מתאריך הבדיקה הקודמת. לפרטים והרשמה יש לפנות למחלקה לשירותים חברתיים במקום המגורים.

לימודים גבוהים

באוניברסיטאות ובמכללות, כולל באוניברסיטה הפתוחה פועלות יחידות תמיכה מיוחדות, המסייעות לסטודנטים עיוורים בגישה למידע, בעזרי הנגשה, הקלטת חומרי הלימוד והנגשתם, בשירותי ייעוץ אקדמיים ובשירותים תומכים נוספים.

הסטודנטים זכאים למגורים במעונות וכן להתאמת החדר לצרכים המיוחדים שלהם.

הנחות לסטודנטים וללומדים בתכנית להכשרה מקצועית

נושא תעודת עיוור/לקוי ראייה אשר התכנית להכשרה מקצועית (אקדמית ולא אקדמית) שלו אושרה על ידי אגף השיקום של המוסד לביטוח לאומי, זכאי לסיוע במימון מעונות, מקריאים ומכשירי עזר אופן הפנייה: באמצעות אגף השיקום במוסד לביטוח לאומי.

מלגת שכר לימוד ומעונות: לקבלת מלגה ומעונות יש לפנות למשרדי דיקן הסטודנטים במוסד הרלוונטי.

פרטים נוספים על הסיוע לסטודנטים ניתן לקבל בעמותת "על"ה", 02-5882155.

אגרת רשות השידור

נושא תעודת עיוור שהוכר על ידי משרד הרווחה והשירותים החברתיים פטור מתשלום אגרת רדיו וטלוויזיה. לביוררים יש לפנות למשרדי הגבייה של רשות השידור הקרוב למקום המגורים וכן בטלפון 02-5013402.

החזר חלקי של מס קנייה

נושאי תעודת עיוור/לקוי ראייה זכאים להחזר חלקי מסכום מס הקנייה ברכישת ציוד ביתי וציוד אישי, בהתאם לקריטריונים של משרד הרווחה. רצוי לקבל מידע על תנאי הזכאות, על רשימת הפריטים שעליהם חל החזר המס ועל גובה ההחזר קודם לביצוע הרכישה.

לאחר קניית הפריט יש לשלוח חשבונית מס מקורית וצילום תעודת עיוור ותעודת זהות למרכז לעיוור בישראל, מדור החזר מס, תל-אביב, רח' דוד חכמי 10, 03-7915530. מומלץ לברר מראש זכאות להחזר.

שימו לב: עולים זכאי סל קליטה אינם זכאים להחזר מס קנייה על רכישת מכשירי חשמל ביתיים.

בסוד אבזרי שיקום

אדם הנושא תעודת עיוור זכאי לסיוע ברכישת אבזרי שיקום כגון מקל לבן, מכונת כתיבה ברייל, מדפסת, משקפיים מיוחדים, מכשיר טלפון מיוחד, משחקים, רדיו ועוד.

מכירת הפריטים מתבצעת על ידי המרכז לעיוור בישראל. לקבלת הרשימה המלאה של האביזרים והסיוע שניתן לקבל, יש לפנות אל המרכז לעיוור, מדור מכשירי עזר, 03-7915532. פירוט באתר משרד הרווחה - השירות לעיוור.

הנחות על שירותי טלפון של בזק

נושא תעודת עיוור/לקוי ראייה זכאי להנחה של 50% על דמי התקנת טלפון ועל דמי שימוש של טלפון אחד, וכן זכאי לפטור חלקי מתשלום בעבור 300 פעימות מונה בחודש. למימוש הזכאות יש למלא את טופס הבקשה ולשלוח לכתובת: אגף השיקום, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, רח' ירמיהו 39, מגדלי הבירה, ירושלים 91012. יש לצרף לבקשה: העתק תעודת זהות, העתק תעודת עיוור וחשבון טלפון. אדם המתגורר בשכירות והטלפון אינו רשום על שמו חייב לצרף לבקשה את חוזה השכירות.

משלוח דברי דואר רגיל ורשום

אדם עיוור פטור מתשלום עבור משלוח ספרים מוקלטים וכתבי ברייל בארץ ובחו"ל. במשלוח חומר ברייל יש לציין על המעטפה את המלה "ברייל", במשלוח חומר מוקלט יש לציין על המעטפה את המילים "חומר לעיוורים".

מידע נוסף על זכויות, הנחות, פטורים ושירותים - היכנסו לאתר משרד הרווחה והשירותים החברתיים - השירות לעיוור:

<http://www.molsa.gov.il/Populations/Disabilities/Blindness/Pages/BlindnessHomePage.aspx>

שירותי בריאות הנפש

נפגעי נפש זכאים לשירותים שלהלן:

במסגרות רפואיות

- בדיקות פסיכיאטריות - במרכזי בריאות הנפש ובבתי חולים
- אשפוז - במחלקות פסיכיאטריות בבתי חולים. במקרה של אשפוז כפוי - ניתן לערער על כך בכתב בפני הוועדה הפסיכיאטרית המחוזית
- שירותי מרפאה - במצבי לחץ ומצוקה נפשית, מחלת נפש, משבר וכד', ניתן לקבל טיפול רפואי, ייעוץ פסיכולוגי, ייעוץ זוגי או משפחתי במרפאות ובמרכזים הקהילתיים לבריאות הנפש.

שירותי שיקום

- שירות סל שיקום לנכי נפש בקהילה - פועל על-פי חוק שיקום נכי נפש בקהילה, מטרתו היא שיקום נכי הנפש ושילובם בקהילה, תוך מיצוי מרבית האפשרויות לעצמאות תפקודית ולשיפור איכות החיים. הזכאות לשירות סל שיקום: מי שמלאו לו 18 שנים ומעלה הסובל מהפרעה נפשית, ואשר הוכר על ידי המוסד לביטוח הלאומי כנכה בשיעור של לפחות 40% בגין הפרעה זו.

הסל מקנה סיוע בליווי בדיוור, תעסוקה, השלמת השכלה, פנאי, חברה, הדרכה וייעוץ למשפחות:

- דיוור נתמך - תמיכה במשתקמים ושילובם במערכי דיוור מגוונים. מערכי הדיוור מעניקים ליווי בהתאם לצרכים של המשתקם, החל בליווי של 24 שעות בהוסטלים וכלה בליווי עצמאי של דיירים החיים בדירותיהם. שילוב המשתקם במערך דיוור מותנה בהסכמתו להתגייס לתכנית שיקומית ואינו מהווה פתרון דיוור בלבד
- תעסוקה - סיוע ברכישת הרגלי תעסוקה, שילוב במפעלים מוגנים, שילוב וליווי משתקמים במקומות עבודה בשוק החופשי.
- השכלה - שילוב תלמידים בתכניות להשלמת לימודים עד לבחינות בגרות ובמכניות קדם-אקדמיות, וליווי ותמיכה בלימודים אקדמיים. סיוע לעולים בלימוד עברית ובלמודי הכרת המחשב.

- חברה ופנאי - מגוון של שירותי פנאי וחברה הכוללים מועדונים חברתיים, מועדונים לעולים, שילוב בחוגים ובפעילות פנאי וחברה בקהילה.
- חונכות - ליווי ותמיכה לקידום מיומנויות חברתיות.
- סומכות - ליווי ותמיכה בתפקודי היום-יום וקידום לחיים עצמאיים.
- משפחות - תמיכה, ייעוץ ומידע למשפחות באמצעות ייעוץ אישי, ייעוץ קבוצתי, סדנאות, הרצאות וכד'.
- תיאום טיפול - סיוע ביישום תכנית השיקום שאושרה בוועדת השיקום.

אופן הפנייה

הפנייה לגורמים הרפואיים הנה ישירה. זכאות לשירותי שיקום מחייבת הפניה לוועדת שיקום אזורית בשיתוף עם הגורם המקצועי המטפל, וקבלת החלטת ועדת שיקום אזורית.

לקבלת פרטים ניתן לפנות ללשכת הפסיכיאטר המחוזי במשרד הבריאות באזור המגורים:

מחוז הצפון: ☎

רח' המלאכה 3, נצרת-עילית..... 04-6557871

בנושא סל שיקום: 04-6557878

☎ **מחוז חיפה:** שדרות הפל-ים 15, חיפה..... 04-8632934

בנושא סל שיקום: 04-8632945

☎ **מחוז המרכז:** רח' הרצל 91, רמלה..... 08-9788616

בנושא סל שיקום: שלוחה מס' 1

☎ **מחוז תל אביב-יפו:** רח' הארבעה 14, תל-אביב..... 03-5634810

בנושא סל שיקום: 03-5634806

☎ **מחוז ירושלים:** רח' יפו 86, ירושלים..... 02-5313500

בנושא סל שיקום: 02-5314873

☎ **מחוז הדרום:** רח' התקווה 4, באר-שבע..... 08-6263508

בנושא סל שיקום: 08-6263504

השתתפות במימון מכשירים רפואיים

משרד הבריאות משתתף במימון רכישת מכשירי שיקום, ניידות והליכה, וכן במימון תיקון מכשירי ניידות חשמליים, מכשירי הליכה ותותבות גפיים.

רשימה מפורטת של המכשירים ניתן לקבל בלשכות הבריאות ובאתר משרד הבריאות.

הזכאים לסיוע:

אנשים עם מוגבלות קבועה

אינם זכאים לסיוע:

נפגעי תאונות עבודה, נפגעי פעולות איבה, נכי צה"ל ומשרד הביטחון, נפגעי תאונות דרכים ונפגעי פעולות הנאצים. כל אלה מקבלים סיוע ממקורות אחרים.

שימו לב!

נכים המאושפזים במוסדות סיעודיים, בתי חולים ומוסדות של משרד הרווחה, זכאים למכשירי הליכה ותותבות גפיים בלבד.

גובה השתתפות משרד הבריאות

גובה השתתפות המשרד הוא 75% מעלות המכשיר, או סכום מרבי שנקבע בהתאם להנחיות משרד הבריאות. במקרים של תיקון מכשירי ניידות חשמליים ושל תיקון מכשירי הליכה ותותבות גפיים, גובה השתתפות המשרד הוא 90% מעלות התיקון. אנשים הפטורים מהשתתפות עצמית זכאים להשתתפות במימון תיקונים גם עבור מכשירי ניידות שאינם חשמליים.

אופן הפנייה

להגשת בקשה לסיוע, לפני רכישת המכשיר, יש לפנות לגורם המטפל ביחידה למחלות ממושכות בלשכת הבריאות. ההמלצה תינתן על ידי גורם ממליץ בקהילה (פיזיותרפיסט או מרפא בעיסוק). מסמכים נוספים יידרשו לפי סוג המכשיר הנדרש. לא יינתן החזר כספי עבור ציוד שנרכש טרם קבלת האישור.

שימו לב!

במקרים של רכישת ציוד מכשירי הליכה כגון אורטוזות או פרוטזות הניתנות באמצעות מכון לואיס, הזכאות להשתתפות ניתנת על בסיס אישורו של רופא מורשה.

רשימת לשכות הבריאות (רשימה חלקית):

אשקלון: מרכז רפואי ברזילי 08-6745343

ירושלים: רח' יפו 86 02-5314811

תל-אביב: רח' הארבעה 14/12 03-5634848

חיפה: שד' הפל-ים 15 א' 04-8633111

באר-שבע: קריית הממשלה, רח' התקווה 4 08-6263511

פירוט כל לשכות הבריאות קיים באתר האינטרנט של משרד הבריאות.

מוקד קול הבריאות

מוקד קול הבריאות הוקם ע"י משרד הבריאות כדי לאפשר לציבור הנרחב קבלת מידע כללי ואישי באופן נגיש וזמין, וכדי לספק מענה מקצועי בתחומים רבים כגון רישוי מקצועות רפואיים, בקשה למכשירי שיקום וניידות, בריות הסביבה, חוק ביטוח בריאות ממלכתי ועוד.

השירות ניתן בשפות עברית, ערבית, צרפתית, רוסית ואנגלית.

טלפון המוקד *5400, 08-6241010

פקס: 02-5655969

דואר אלקטרוני: Call.Habriut@moh.health.gov.il

שעות פעילות המוקד: ימים א-ה: 08:00-19:00, יום ו' וערבי חג: 08:00-13:00

מוקד תרגום רפואי *5144 - רפואה בשפה שלך

מתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי, הקובע כי לכלל התושבים זכות אוניברסלית לקבלת שירותי בריאות, ולשם התאמה והנגשה תרבותית ולשונית במערכת הבריאות, הקים משרד הבריאות מוקד תרגום רפואי המאפשר תרגום של מפגש בין המטפל למטופל בשפות רוסית, ערבית, אמהרית וצרפתית. במוקד יושב מתורגמן המתרגם סימולטנית את דברי המטפל למטופל ולהיפך. הפנייה למוקד התרגום הרפואי נעשית באנונימיות.

טלפון המוקד: *5144

שעות פעילות המוקד: ימים א-ה: 08:00-19:00, יום ו': 08:00-13:00

קופות החולים מעניקות לאנשים עם מוגבלות שירותים במסגרת סל הבריאות:

- אשפוז
  - שיקום
  - פיזיותרפיה וריפוי בעיסוק
  - ציוד מיוחד המופיע בסל הבריאות
  - טיפולים ייחודיים
  - הפניה למרפאות, למכוני הדמיה ולרופאים נגישים
  - הנחה או החזר הוצאות על תרופות מעל סכום חודשי מסוים
- שירותים נוספים ניתנים במסגרת ביטוח משלים ובהתאם לסוג הביטוח. מקבלי קצבת נכות כללית של המוסד לביטוח לאומי עשויים להיות זכאים לפטור בתשלום בעד המקרים שלהלן:
- ביקור אצל רופא פנימי או מקצועי
  - התחייבות לבית חולים
  - ביקור במכונים ובמרפאות חוץ

הפטור ניתן בהתאם לרשימות המועברות לקופות החולים על ידי המוסד לביטוח לאומי.

מתן הנחות בתשלומי ארנונה

על-פי תקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה בארנונה, התשנ"ג-1993), רשות מקומית רשאית לקבוע הנחה מסכום הארנונה הכללית שהוטלה באותה שנת הכספים לאנשים עם מוגבלות המחזיקים בנכס ובהם:

- נכה המקבל קצבת נכות חודשית מלאה בסעיף 1127 לחוק הביטוח ואשר דרגת אי-כושר ההשתכרות שלו היא בשיעור של 75% ומעלה - הנחה שאינה עולה על 80%.
- נכה אשר טרם קבלת קצבת הזקנה נקבעה לו לצמיתות דרגת אי-כושר השתכרות בשיעור של 75% ומעלה על-פי סעיף 1127 לחוק הביטוח - הנחה שאינה עולה על 80%.
- נכה אשר דרגת נכותו הרפואית המוכחת היא בשיעור של 90% ומעלה - הנחה שאינה עולה על 40%.
- אסיר ציון, בן משפחה של הרוג מלכות המקבל גמלה לפי חוק התגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, או נכה הזכאי לתגמולים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים - הנחה בשיעור שאינו עולה על 66% ל-70 מ"ר או ל-90 מ"ר (בהתאם למספר הנפשות המתגוררות בנכס). יצוין כי על-פי חוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, עומדת האפשרות לקבלת הנחה גבוהה יותר בארנונה, הנקבעת עפ"י גובה ההכנסה. לתנאי הזכאות המלאים, אנא פנו לרשות המקומית באזור מגוריכם.
- נושא תעודת עיוור לפי חוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958 - הנחה בשיעור של עד 90%.
- הורים לילד, לרבות ילד במשפחת אומנה, עד גיל 18 הזכאי לגמלה לפי תקנות המוסד לביטוח לאומי (ילד נכה), התש"ע-2010, או שהוא מעל גיל 18 ומשתלמת בעדו ובשל נכותו גמלה על ידי המוסד לביטוח לאומי, ובלבד שהשתלמה בעדו גמלת ילד נכה - הנחה עד 33% ל-100 מ"ר משטח הנכס.

שימו לב!

תנאי הזכאות הם כלליים ונועדו להתמצאות בלבד. יובהר כי בכל מקרה של אי-התאמה בין הכתוב בפרסום זה ללשון החוק, לשון החוק היא הקובעת. תנאי הזכאות משתנים והם נבחנים לפי כל מקרה לגופו. כמו כן, חלק מן ההנחות בארנונה אינן ניתנות אוטומטית אלא לפי שיקול דעת של הרשות המקומית. המועצות רשאיות לקבוע תנאים ומבחני משנה לזכאות לפי הכללים שנקבעו בתקנות.

אופן הפנייה:
למידע נוסף יש לפנות אל הרשות המקומית באזור מגוריכם.

העסקת עובד זר - רשות האוכלוסין וההגירה ומעברי הגבול

ענף הסיעוד באגף ההיתרים של רשות האוכלוסין וההגירה עוסקת בטיפול בבקשות להיתרים להעסקת עובדים זרים בתחום הסיעוד למי שאינו מסוגל לתפקד באופן עצמאי, על-פי קריטריונים.

תנאי הזכאות

תנאי הזכאות מפורסמים באתר האינטרנט של רשות האוכלוסין שכתובתו:

www.piba.gov.il

אופן הפנייה

ניתן להגיש בקשה לקבלת היתר להעסקת עובד זר באחד ממחוזות ענף הסיעוד או באמצעות הדואר. יתקבלו רק בקשות מקוריות. הסבר על הגשת הבקשה, פרטי כתובות וטלפונים וכן זמני קבלת קהל ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות האוכלוסין.

 לפרטים נוספים פנו למוקד הטלפוני הארצי שמספרו: *3450

נגישות לקלפיות - ועדת הבחירות המרכזית ויחידת המפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים

בחירות לכנסת

חוק הבחירות לכנסת קובע כי בכל ישוב תהיה לפחות קלפי אחת הנגישה לאנשים המוגבלים בניידות, ביישוב שבו יש 20 קלפיות או יותר יהיו 2 קלפיות מוגנות. ביישוב שבו למעלה מ-10,000 תושבים, תוצב לפחות קלפי אחת, עם סידורי נגישות מתאימים לאנשים מוגבלי ניידות. חריג לכך הוא אם מצאו יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית וסגניו כי אין ביישוב מקום קלפי נגיש, ולא ניתן באמצעים סבירים להתקין מקום קלפי נגיש כאמור, הם רשאים לקבוע כי לא יהיה בו מקום קלפי כאמור.

פירוט השירות:

הודעה על קלפי נגישה תופיע על גבי ההודעה לבחור באמצעות סמל המוגבלות הבינלאומי - אדם בכיסא גלגלים. כמו כן תופיע על גבי ההודעה לבחור מפה של הרחובות הסמוכים למקום הקלפי וכן הוראות גישה למבנה. אדם עם מוגבלות בניידות זכאי להצביע בכל קלפי המוגדרת על ידי ועדת הבחירות המרכזית כקלפי נגישה מיוחדת, גם אם הקלפי הרגילה שבה הוא משוכן אינה נגישה. ההצבעה תיעשה בקלפי זו, באמצעות מעטפה חיצונית.

ביום הבחירות הרשות המקומית ליד קלפי מותאמת לאנשים עם מוגבלות תציב תמרוז זמני המקצה שני מקומות חנייה לאנשים מוגבלי ניידות.

הצבעה של אנשים מוגבלי ניידות במוסדות: אדם מוגבל בניידות, השווה במוסד המוכר על ידי משרד הרווחה, או בבית חולים ובו מעל 50 מיטות, זכאי להצביע בקלפי המוצבת במוסד שבו הוא שווה. כלל זה אינו חל על בתי אבות, אך כן חל על מחלקות סיעודיות בבתי אבות, המפוקחות על ידי משרד הבריאות.

מיקומן של קלפיות לאנשים מוגבלי ניידות מתפרסם, לפני הבחירות, במוקד המידע של הוועדה המרכזית לבחירות, בעיתונות, באמצעי תקשורת אלקטרוניים ובלוחות המודעות, וכן באתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת שכתובתו: <http://www.bechirot.gov.il>, באתר האינטרנט של משרד הפנים שכתובתו: www.moin.gov.il, ובפורטל השירותים והמידע הממשלתי www.gov.il שכתובתו: www.gov.il.

ליווי לקלפי

אדם אשר מחלה או מום אינם מאפשרים לו לבצע את פעולת ההצבעה בכוחות עצמו, יכול להיעזר במלווה לפי בחירתו. מלווה אינו יכול להיות עובד המוסד שבו שווה המצביע, וכן כל מלווה רשאי ללוות עד שני בוחרים.

בחירות לרשות מקומית

בבחירות לרשויות המקומיות ולמועצות האזוריות, רשאי בוחר המוגבל בניידות להצביע בכל קלפי נגישה, באותו היישוב שבו רשום הבוחר.

בדרך כלל, לקראת הבחירות לרשויות המקומיות נשלחות הודעות לבוחר הכוללות מפה ומידע, כאמור לעיל.

מיקום הקלפיות הנגישות מתפרסם על לוחות המודעות של העירייה, וכן באתר הרשות המקומית ובאתר משרד הפנים. ניתן לברר את מיקומן גם במוקד 106 של כל רשות מקומית.

בבחירות לרשויות מקומיות לא ניתן להצביע במוסדות, וכדי להצביע יש להגיע לקלפי.

נגישות במבני ציבור

החל באחד באוגוסט 2009 הוראות תקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות) התש"ל-1970 קובעות כי היתר להקמת בניין ציבורי חדש (או תוספת לבניין ציבורי קיים, והכול כפי שקבוע בתקנות האמורות) יינתן רק לאחר קביעת התאמות נגישות הנדרשות בבניין, כאמור. התאמות אלו מתייחסות גם לאנשים עם מוגבלות פיזית, נפשית או שכלית. התאמות הנגישות הנדרשות כוללות חובת התאמת נגישות לכל חלקי הבניין בכל הבניינים שבהם ניתן שירות לציבור, לרבות הקצאת מקומות חנייה מיוחדים, שילוט, אמצעים לאיתור, לאזהרה ולהכוונה לאנשים עם מוגבלות בראייה, מעלית ומעלון וכד'.

הנחות בתחבורה ציבורית (אוטובוסים, רכבת קלה, רכבת ישראל) לאנשים עם מוגבלות

במסגרת רפורמה במשרד התחבורה, מחדש דצמבר 2015, תינתנה הנחות משמעותיות בתעריפי הנסיעה בתחבורה ציבורית למגוון זכאים, ובהם:

הקלות לאנשים עם מוגבלות

נכים, לרבות נכי צה"ל וכני פעולות איבה, זכאים לקבלת הנחה בסך של 33% מדמי הנסיעה בכל הקווים ובכל הנסיעות ברכישת כרטיס בערך צבור או כרטיסייה על גבי כרטיס רב קו. ההנחה תינתן בכפוף להצגת אחת התעודות שלהלן:

- תעודת נכה או תעודה אחרת שניתנה על ידי המוסד לביטוח לאומי המאשרת את הנכות.
  - תעודת חבר בארגון נכי צה"ל.
  - תעודת חבר בארגון נפגעי פעולות איבה.
- תעודות הזכאות שנשלחו לכלל הזכאים בעבר לקבלת הנחה בתחבורה הציבורית יישארו תקפות עד לפקיעת מועד תוקפן. מעתה והלאה לא יישלחו תעודות זכאות חדשות.

הקלות לעיוורים

- פטור מלא מתשלום דמי נסיעה בכל הקווים ובכל הנסיעות.
  - הנחה של 50% למלווה העיוור בכל הקווים ובכל הנסיעות ברכישת כרטיס לנסיעה בודדת.
- עבור כלב נחייה ישנו פטור מתשלום.
- * יש להציג תעודת עיוור או לקוי ראייה.
- לשאלות בנושא תעודות הזכאות יש לפנות למוקד הארצי שמספרו 5678*.

נגישות בתחבורה הציבורית

אחד מפרקי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות התשנ"ח-1998 מסדיר את הזכות לנגישות לתחבורה ציבורית. מתוך החובה ליישום תקנות הנגישות בתחבורה הציבורית, נכתבה תכנית חומש על ידי משרד התחבורה, הרשויות המקומיות ומפעילי התחבורה הציבורית שמטרתה היא לפעול להנגשת כלל קווי השירות העירוניים בישראל. כיום, כל הרשויות המקומיות הנגישו את התחנות שלהן בהתאם לתכנית, וכן כל מפעילי התחבורה הציבורית הנגישו את האוטובוסים העירוניים בהתאם. פרטי תכנית הנגישות מופיעים באתר האינטרנט של משרד התחבורה שכתובתו: www.mot.gov.il

ברכבת ישראל נעשים בהדרגה שינויים להבטחת נגישות. חברות התעופה ערוכות לספק נגישות אל המטוסים ובתוכם, בהתאם לכללים המופיעים בתקנות נגישות לתחבורה הציבורית.

מידע על סידורי נגישות בתחנות רכבת: *5770

אתר רכבת ישראל: www.israrail.org.il

רישיון נהיגה

אגף הרישוי מנפיק רישיון נהיגה בהתאם למצבו הרפואי של המבקש.

בדיקות רפואיות

רשות הרישוי תפנה את מבקש הרישיון לתחנת צילום להוצאת טופס בקשה לרישיון נהיגה. בחלק האחורי של הטופס עליו למלא את השאלון הכולל בבדיקת עיניים אצל אופטומטריסט ובדיקה אצל רופא המשפחה. הבדיקות הרפואיות מתקיימות במכון הרפואי לבטיחות בדרכים של משרד הבריאות. ההפניה ניתנת במשרדי הרישוי המחוזיים בירושלים, בחולון, בחיפה ובבאר-שבע. על הפונה לחתום על הצהרת ויתור על סודיות רפואית. המלצות המכון יועברו לרשות הרישוי המאשרת בחינה במבחני נהיגה לרכב מתאים. במקרה של סירוב, ניתן לדרוש נימוקים וממצאים רפואיים שעליהם מתבסס הסירוב. כמו כן, ניתן לערער על ההחלטה בתוך 30 יום מקבלת הסירוב, בוועדת הערער של משרד הבריאות.

בדיקות רפואיות מגיל 70

כתנאי לחידוש הרישיון, נהגים שחידוש רישיונם חל מתאריך אחד בינואר 2011 ואילך, יחויבו לבצע בבדיקות רפואיות מגיל 70 במקום 65 (כפי שהיה נהוג). נהגים מקצועיים ובהם נהגי מוניות, אוטובוסים ורכב כבד, יחויבו בבדיקה רפואית מגיל 60, במקום גיל 50 כפי שהיה נהוג. מגיל 70 ואילך יחויבו נהגים אלה בבדיקה אחת לשנתיים.

הנחה באגרת רישוי

אנשים עם מוגבלות, הנהגים ברכב לצרכים אישיים ולא לצורכי עסק, זכאים להנחה בתשלום אגרת רישיון רכב.

תגי חנייה לנכים

על פי החלטת המנהל הכללי של משרד התחבורה ובהסתמך על תיקון תקנה 1 לתקנות התעבורה, כל מבקשי תגי חנייה המוגבלים בניידות יטופלו במשרד התחבורה ביחידה לטיפול מוגבלי ניידות.

לתשומת לב הנכים: תוקפו של תג החנייה לנכה הניתן לצמיתות יהיה לשמונה שנים. כמה שבועות לפני תום התקופה יחודש התג אוטומטית על

ידי אגף הרישוי ויישלח לביתו של הנכה, ללא כל צורך לפנות למשרד הרישוי. על-פי חוק חנייה לנכים, תג החנייה ניתן לשימוש האישי של הנכה בלבד. השימוש בתג הנכה מותר אך ורק כאשר הנכה נוהג או נוסע ברכב על ידי מלווה. אדם לא מורשה העושה שימוש בתג צפוי לקנס גבוה.

זכאות לקבלת תג חנייה

הזכאים לתג חנייה:

נכה משרד הביטחון

נושא תעודת עיוור

מוגבלי ניידות בכל שכבות הגיל

משרד האוצר - אגף השיקום

ביטוח לאומי - נפגעי פעולות איבה

התנאים לקבלת תג נכה:

- נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות, או שדרגת נכותו היא לפחות 60% ותנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו
- מוגבל בהליכה וזקוק לכסא גלגלים (לנכה) לצורך ניידותו.

הליך קבלת תג חנייה

קבלת התג מותנית באישור מרופא אגף הרישוי/משרד הביטחון/משרד האוצר - אגף השיקום/ביטוח לאומי - נפגעי פעולות איבה.

על מבקשי תג החנייה למלא טופס בקשה לתג נכה ולצרף את המסמכים שלהלן:

- צילום ת"ז+ספח

- צילום רישיון רכב ורישיון נהיגה

- אישור על אחוזי נכות רפואית מ-60% ומעלה (העתק מפרוטוקול ועדה של המוסד לביטוח לאומי על אחוזי הנכות)

- מסמכים רפואיים מקוריים ועדכניים.

תשלום אגרת נכה מופחתת

מתן אגרת הנכה היא בסמכות משרד התחבורה בלבד. לתנאי הזכאות המלאים יש לפנות למשרד התחבורה.

משרדי הרישוי בערים הגדולות

למידע על כתובות משרדי רישוי בערים השונות, זמני קבלת קהל וביצוע פעולות שונות ניתן להתקשר למרכז המידע הארצי בטלפון: *5678/1222-5678.

כתובת אתר האינטרנט: www.mot.gov.il

הקלות במס הכנסה

מקבלי קצבת נכות כללית בעלי דרגת מוגבלות רפואית משוקללת בשיעור 90% ומעלה, וכן בעלי דרגת נכות רפואית בשיעור של 100%, פטורים מתשלום מס הכנסה עד תקרת הכנסה מסוימת.

נושא תעודת עיוור/לקוי ראייה העובד לפרנסתו, זכאי לפטור ממס הכנסה, כאמור לעיל.

אדם שיש לו ילד משותק, מרותק למיטה בתמידות, עיוור או פגוע נפש, או שיש לו ילד עם פיגור שכלי, זכאי לשתי נקודות זיכוי ממס הכנסה.

אם קרוב המשפחה מוחזק במוסד מיוחד בשל מצבו הבריאותי, ניתן לקבל זיכוי ממס על תשלומים בשל אחזקתו במוסד.

את הבקשה לפטור או לזיכוי יש להגיש לפקיד השומה במשרד מס הכנסה הקרוב למקום המגורים.

מס רכישה מופחת לדירת מגורים

מס רכישה הוא אחת ההוצאות הכרוכות ברכישת דירה. זהו מס פרוגרסיבי שעולה בהתאם למחיר הדירה ולמספר הדירות של הרוכש. להלן קבוצת הזכאים למס רכישה מופחת בסך 0.5% לדירת מגורים לשם שיכונם:

- אדם שנקבעה לו נכות לצמיתות של 100%, או נכות של 90% בשל צבירת נכויות שונות.
- אדם שנקבעה לו, על ידי הביטוח הלאומי, דרגת אי-כושר השתכרות לצמיתות בשיעור של לפחות 75%.
- קטוע יד או רגל, או משותק, שאחוזי נכותו לצמיתות הם 50% או יותר.
- אדם שבעקבות תאונת דרכים נקבעה לו נכות לצמיתות בשיעור של 50% או יותר, והוא זכאי לקבל מן המוסד לביטוח לאומי קצבה או מענק לפי פרק ג' לחוק הביטוח הלאומי.
- נכה כהגדרתו בחוק הנכים (תגמולים ושיקום) או בחוק נכי המלחמה בנאצים, שאחוזי הנכות שנקבעו לו לצמיתות הם בשיעור של 19% או יותר.
- אדם שנקבעה לו נכות לצמיתות של 50% או יותר על-פי חוק נכי רדיפות הנאצים, והוא זכאי לתגמולים מאוצר המדינה עפ"י חוק זה.

- בן משפחה של חייל שנספה במערכה כמשמעותו בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) הזכאי לתגמולים, לרבות הורה ואלמנתו שאינם זכאים לתגמולים מחמת גילם או שיעור הכנסותיהם, ויתום עד גיל 40. כמו כן, לרבות אלמנה של נספה שנישאה ונישואיה השניים הופקעו וחל עליה סעיף 12(א) לחוק האמור.
  - נפגע פעולת איבה שנקבעה לו נכות לצמיתות של 19% או יותר עפ"י חוק תגמולים לנפגעי פעולות איבה, או בן משפחה של נפגע פעולות איבה שנפטר כתוצאה מפעולת האיבה הזכאי לתגמול ויתום עד גיל 40.
  - ברכישה משותפת של בני זוג שאחד מהם עונה על אחד המקרים דלעיל יוענק החיוב השיעור של 0.5% לשני בני הזוג.
- יובהר כי ההקלה כאמור תינתן לאדם עד פעמיים.
- עולה הרוכש זכות במקרקעין לשם שיכונו בשנה שקדמה לעלייתו לישראל ועד שבע שנים לאחר עלייתו, זכאי לתשלום מס רכישה מופחת בשני מקרים: פעם אחת לצורך רכישת דירה למגורים, ופעם אחת לצורך רכישת בית עסק. הזכאות מחולקת באופן שלהלן:
עד למדרגה הראשונה ישלם שיעור של 0.5% משווי הנכס, ומעל למדרגה הראשונה ישלם שיעור של 5% משווי הנכס. ברכישה משותפת של בני זוג שאחד מהם הוא עולה, יוענק החיוב הנ"ל לשני בני הזוג.
- שיעור מדרגות המס מתעדכן אחת לשנה.

כתובות משרדי מיסוי מקרקעין בערים הגדולות

- ✉ **ירושלים:** גבעת שאול, רח' כנפי נשרים 66 02-6545222
- ✉ **תל-אביב:** דרך מנחם בגין 12 03-7633333
- ✉ **חיפה:** קריית הממשלה, שד' הפל-ים 15 04-8630400
- ✉ **באר-שבע:** בית אושירה, רח' שז"ר 31 08-6293555

ניתן למצוא כתובות נוספות של משרדי מקרקעין באתר האינטרנט של רשות המסים בישראל שכתובתו: www.taxes.gov.il

מענק עבודה לאנשים עם מוגבלות

תכנית "מענק עבודה" נועדה בין היתר כדי לעודד ולתמך השתתפות עובדים בשוק העבודה, לרבות עובדים עם מוגבלות, שנמצאו זכאים. החוק מקל על עובדים עם מוגבלות בעלי יכולת עבודה מופחתת, שנקבע להם "שכר מינימום מותאם" מכוח חוק שכר מינימום, כך שיהיו זכאים למענק גם כשהכנסתם המזכה במענק נמוכה מזו של עובדים ללא מוגבלות. לתנאי הזכאות המלאים, יש לפנות לרשות המיסים:

אתר האינטרנט: www.taxes.gov.il

מוקד מידע טלפוני: 4954-1222 או 4954*

הרשות לזכויות ניצולי השואה

הרשות לזכויות ניצולי השואה במשרד האוצר מעניקה תגמולים לציבור ניצולי השואה ובתוך זה גם לוותיקי המלחמה בנאצים, ומסייעת במימון ציוד ומכשור כגון כיסאות גלגלים, מיטות מיוחדות, פרוטזות וכד'.

מרכז המידע של הרשות לזכויות ניצולי השואה:

מרכז המידע נותן מענה לפניית, לשאלות ולבירורים של ציבור ניצולי השואה ונכי המלחמה המקבלים גמלה והטבות במסגרת חוק נכי רדיפות הנאצים תשי"ז 1957, חוק נכי המלחמה בנאצים תשי"ד 1954, חוק ההסדרים 2001 וחוק ההטבות לניצולי השואה 2007.

מענה בעברית (רב קווי) 03-5682651

מענה ברוסית 03-5682651

מידע נוסף ניתן למצוא באתר האינטרנט של הרשות לזכויות ניצולי שואה :
<http://ozar.mof.gov.il/lishka/mainpage.htm>

בהתאם למדיניות מועצת מקרקעי ישראל, רשות מקרקעי ישראל (רמ"י) מעניקה הטבות שונות לנכים ולבעלי מוגבלויות.

דחיית תשלום דמי היתר או דמי חכירה מהוונים לבעלי מוגבלות בניידות

תמצית ההטבה

בעלי זכויות בנכסי מגורים בבנייה נמוכה נדרשים לשלם לרמ"י תשלום עבור תוספת זכויות (דמי היתר) וכן תשלום עבור היוון זכויותיהם בנכס (דמי חכירה מהוונים).

רמ"י מאפשרת לזכאים להטבה זו דחייה של תשלום דמי היתר או דמי החכירה מההוונים בגין שטחי בנייה הדרושים לתפקודם של הזכאים, שנכותם מחייבת אותם לבצע שינויים בנכס במטרה להתאימו לצרכיהם. התשלום יידחה עד למועד שבו תתבקש העברת הזכויות בנכס לאדם אחר, שאינו בעל מוגבלות (בתוספת ריבית והצמדה).

הזכאים להטבה:

- בעל זכויות בנכס מגורים בבנייה נמוכה שהוא בעל מוגבלות בניידות או בן משפחה מדרגה ראשונה של בעל הזכויות, שהוא בעל מוגבלות בניידות ומתגורר בנכס דרך קבע.
- בעל מוגבלות בניידות - מי שתנועתו ו/או תפקודו מוגבלים לצמיתות עקב מחלה או פגיעה במערכת מוטורית/חולה במחלה מתקדמת - רתוק לכיסא גלגלים, מתהלך בעזרת פרוטזות, מכשירים, קביים וכדומה. המוגבלות תיקבע על ידי מוסד רפואי מוכר - בתי חולים, קופות חולים, מסגרות שיקומיות ממשלתיות, ביטוח לאומי.

פטור מדמי הסכמה לנכים

תמצית ההטבה

בעל זכויות בנכס מגורים לא מהוון בבנייה נמוכה או בנחלה המבקש להעביר את זכויותיו לאדם אחר, נדרש לשלם לרמ"י דמי הסכמה עבור הסכמתה של רמ"י להעברת הזכויות. דמי ההסכמה מחושבים על פי ערך הקרקע במועד העברת הזכויות.

רמ"י מעניקה לזכאים להטבה זו פטור מתשלום דמי ההסכמה עד לסכום של 30,000 ש"ח, צמוד למדד המחירים לצרכן שפורסם באפריל 1992.

הזכאים להטבה:

- נכה צה"ל כהגדרתו בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959, שדרגת נכותו לצמיתות ביום העברת הזכויות היא לפחות 50%.
- נכה שדרגת נכותו לצמיתות ביום העברת הזכויות לפחות היא 80%; נכה כמשמעותו באחד החוקים המפורטים להלן:
  - חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשכ"ח-1968
  - חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954
  - חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957
  - חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשל"ל-1970
  - חוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992
- נכה בנכות כללית, שדרגת נכותו הרפואית לצמיתות ביום העברת הזכויות היא לפחות 80%, שאינו זכאי לפטור לפי אחד החוקים המפורטים לעיל והמקבל קצבת נכות כללית מהמוסד לביטוח לאומי.
- עיוור על פי אישור משרד הרווחה והשירותים החברתיים הנושא תעודת עיוור/לקוי ראייה.

הזכאות להטבה ניתנת פעם אחת בלבד.
מימוש הזכאות מותנה בהצגת מסמכים ואישורים המעידים על הנכות.

הקצאת מגרש "בנה ביתך" בהגרלה לנכים

תמצית ההטבה

בכל פרויקט חדש של בנייה נמוכה לבנייה עצמית בדרך של הרשמה והגרלה, רשאית רמ"י להקצות עד 10% מהמגרשים לנכים זכאים. להגרלה מוזמנים להירשם הזכאים להטבה זו, שהם אזרחי ישראל או תושבים חוזרים, שימציאו אישור כמפורט בתנאי חוברת המכרז של הפרויקט. סדר הקדימויות להגרלת המגרשים יהיה בהתאם לדרגות הזכאות כמפורט להלן:

הזכאים להטבה:

דרגה א': נכה צה"ל קשה במיוחד בדרגת נכות +100% (מיוחדת) - על פי אישור אגף השיקום במשרד הביטחון; נפגע פעולות איבה כמשמעו בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשל"ל-1970, בדרגת נכות +100% (מיוחדת) - על פי אישור המוסד לביטוח לאומי.

דרגה ב': נכה צה"ל קשה - על פי אישור אגף השיקום במשרד הביטחון; נפגע פעולות איבה כמשמעו בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, בדרגת נכות קשה - על פי אישור המוסד לביטוח לאומי.

דרגה ג': נכה בדרגת נכות של לפחות 75%, עקב מוגבלות בניידות לצמיתות - על פי אישור המוסד לביטוח לאומי.

דרגה ד': עיוור - על פי אישור משרד הרווחה והשירותים החברתיים הנושא תעודת עיוור/לקוי ראייה.

- נכה שטרם מלאו לו 18 שנים יירשם באמצעות האפוסטרופוסים שלו לאחר קבלת אישור בית משפט המוסמך לכך.
- הזכאות להטבה ניתנת פעם אחת בלבד - נכה שקיבל או שהוריו קיבלו בשל נכותו מגרש בפטור ממכרז, **אינו זכאי להטבה נוספת**.
- מימוש הזכאות מותנה בהצגת מסמכים ואישורים המעידים על הנכות ומסמכים נוספים, לרבות תצהיר שלא קיבלו בעבר מגרש עקב היותם נכים, כמפורט בחוברת המכרז של הפרויקט.

הקצאת תחנת דלק בפטור ממכרז לנכי צה"ל

תמצית ההטבה

ככלל, מקרקעין להקמת תחנות תדלוק משווקות במכרז פומבי. עם זאת, בהתאם לחוק משק הדלק ולתקנות חוק חובת המכרזים, חלק מכלל המגרשים המשווקים על ידי רמ"י לצורך הקמת התחנות יוקצו לנכי צה"ל בפטור ממכרז. ההטבה ניתנת למטרת שיקומו התעסוקתי של הנכה, עד הגיעו לגיל 70, מועד שבו יושבו המקרקעין לרמ"י. זכויותיו של הנכה אינן ניתנות להעברה לאדם אחר בדרך של ירושה או בכל דרך אחרת.

הזכאים להטבה:

נכי צה"ל המומלצים ע"י אגף השיקום במשרד הביטחון.

שיוך דירות בקיבוץ או במושב שיתופי לאנשים עם מוגבלות

תמצית ההטבה

בהתאם למדיניות מועצת מקרקעי ישראל, מבצעת רמ"י שיוך דירות במושבים ובקיבוצים. במסגרת השיוך רוכשת משפחה את הזכויות בבית המגורים שלה, וזכויות שעד למועד השיוך היו בידי האגודה. רמ"י תתיר במקרים מסוימים שיוך יחידת דיור **בקיבוץ** או **במושב שיתופי** מתוך חלקת המגורים לזכאים כמפורט להלן, גם אם הם עצמם אינם משפחת חברים באגודה, בתנאים של משפחת חברים באגודה, בהתאם להחלטת האספה הכללית של היישוב.

מי זכאי להטבה

ילדיהם הבגירים של משפחת חברים באגודה או של מי שנפטרו בעודם משפחת חברים באגודה, העונים להגדרה "אדם עם מוגבלות" כמשמעותה בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, ובלבד שלא מדובר בלקות זמנית.

המידע מוגש כשירות לציבור. אין במידע שלהלן משום תחליף לייעוץ מקצועי, והוא לא יוכל לשמש עילה לתביעה כלשהי. אם קיימת סתירה בין מידע זה ובין הוראות הדין, יחולו הוראות הדין. אם רמ"י תחליט לאשר את ביצוע העסקה, היא תתבצע בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל ולנוהלי רמ"י, שיהיו בתוקף במועד ביצוע העסקה.

נגישות למוסדות דת

כל מבנה דת חדש שנבנה על ידי המשרד לשירותי דת מחויב בהנגשה מלאה לנכים. כך למשל במקוואות ובבתי כנסת הכניסה תהיה מותאמת לאנשים המתניידים עם כיסא גלגלים.

תעסוקת אנשים עם מוגבלות

המשרד לשירותי דת, בשיתוף עם חברת "המשקם" (חברה המספקת תעסוקה לבעלי כושר עבודה מוגבל), מעודד תעסוקה של אנשים עם מוגבלות ומסייע להם בהשתלבותם במעגל העבודה ביחידותיו ובמועצות הדתיות ברחבי הארץ.

מידע נוסף ניתן למצוא באתר האינטרנט של המשרד שכתובתו:

www.dat.gov.il

תלמידים עם צרכים מיוחדים

חוק חינוך מיוחד

חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988, קובע כי כל ילד בישראל בגיל 3-21 שאובחנה אצלו מוגבלות שכלית, נפשית, גופנית או התנהגותית, זכאי לחינוך מיוחד. כמו כן, החוק מסדיר את זכאותם לתכניות שילוב של תלמידים עם צרכים מיוחדים הלומדים בכיתה רגילה.

ועדת שילוב - מסגרת לימוד רגילה משולבת לתלמידים עם צרכים מיוחדים

מדיניות החינוך המיוחד בישראל דוגלת בהשאת הילד בתוך מערכת החינוך הרגילה, כל עוד הדבר אפשרי, על סמך יכולתו של הילד להשתלב במסגרת, כך שילד עם צרכים מיוחדים יוכל להשתלב במסגרת הרגילה בעזרת תוספת שעות הוראה ושירותים מיוחדים.

הזכאות לתכניות השילוב ניתנת באמצעות ועדת השילוב המוסדית, שנועדה לדון בזכאות התלמיד להיכלל בתכנית השילוב במוסד חינוך רגיל, בהסתמך על חוות הדעת של גורמים מקצועיים קבילים ועל פי בקשת התלמיד והוריו.

אופן הפנייה לוועדה

הורה המבקש לדון בעניינו של ילדו, יפנה בקשה כתובה ליו"ר ועדת השילוב (בבתי הספר - למנהל בית הספר; בגני הילדים - למפקחת הכללית על גני הילדים).

ועדת השמה

ועדת השמה דנה בזכאותו של תלמיד עם צרכים מיוחדים שאינו יכול לקבל את המענה החינוכי הטיפולי הדרוש לו בתוך מערכת החינוך הרגילה, והוא זקוק להשמה בחינוך מיוחד (גן לחינוך מיוחד, בית ספר לחינוך מיוחד, כיתה לחינוך מיוחד בבית הספר של החינוך הרגיל). ההפניה של תלמיד לדיון בוועדת השמה יכולה להיעשות על ידי ההורים, על ידי הצוות במוסד חינוכי, על ידי ועדת השילוב המוסדית או על ידי רשות החינוך המקומית.

לצורך קיום דיון בוועדת השמה, נדרשים כמה מסמכים:

- חוות דעת חינוכית (המובאת בשאלון ההפניה לוועדת השמה מטעם המוסד החינוכי שהילד לומד בו).

- מסמך קביל של גורם שאבחנתו קבילה, המעיד על קיומה של לקות משמעותית.
  - הערכה או אבחון של פסיכולוג המסגרת (עפ"י הצורך).
- נוסף על כך, על ההורים לוודא שיש בידם כל המסמכים הדרושים: דו"ח חינוכי של המסגרת, הערכה/אבחון של פסיכולוג המסגרת, מסמכים רפואיים, תעודות בית ספר, הערכות פסיכולוגיות וכל מסמך רלוונטי אחר, אשר יכול לסייע לדיון בעניינו של הילד. מומלץ להכין מספר עותקים של כל מסמך, ולהיות מוכנים להמציא העתקים לפי הצורך. המסמכים המקוריים ישמשו רק לצורך הצגתם. בשום מקרה אין למסור מסמכים מקוריים לאיש.

על פי חוק חינוך מיוחד, זכאים התלמידים גם לטיפולים נלווים כגון פיזיותרפיה, ריפוי בדיבור, ריפוי בעיסוק, טיפול רגשי באמצעות אמנויות, כנדרש לפי צרכי הילד ובהתאם למסגרת התקציב הקיימת.

תלמידים עולים לקויי למידה

ילד עולה שאובחנה אצלו, טרם עלייתו ארצה, לקות למידה, חשוב מאוד לדווח על כך לבית הספר ללא דיחוי. בתי ספר בדרך כלל אינם עורכים מבחנים לאיתור לקויות למידה אצל תלמידים עולים בשנה הראשונה לעלייתם, אלא אם נמסר להם על ידי ההורים שקיימת לתלמיד לקות.

ילדי עולים במסגרת החינוך המיוחד יכולים לקבל, במקרים רבים, שעות מיוחדות לסיוע בלימוד השפה העברית, נוסף לשירותי החינוך המיוחד.

אין להביא את עניינו של תלמיד עולה חדש לדיון בוועדה מתוקף חוק לפני שעברו שנתיים לעלייתו ארצה, אלא אם הגיע ארצה עם מסמכים קבילים ולקוטו אובחנה טרם עלייתו ארצה.

למידע נוסף ניתן לפנות למשרד החינוך:

www.education.gov.il

משרד ראשי 02-5602222 .....

מוקד שירות חינוך וקו פתוח לתלמידים.....1-800-250025 או 02-5602538

מקורות סיוע נוספים

מערכת הסיוע למשפחות עם ילדים עם צרכים מיוחדים מכל הסוגים רחבה, מורכבת, ובתחומים רבים קיימת חפיפה בין גופים שונים. שלושה גופים עיקריים, מלבד המסגרות שבניהול משרד החינוך, מסייעים לילדים בעלי צרכים מיוחדים ולמשפחותיהם:

- משרד הרווחה והשירותים החברתיים
  - משרד הבריאות
  - המוסד לביטוח לאומי
- לפרטים נוספים ראו בפרק המיוחס לכל אחד מן הגופים המוזכרים לעיל, או לפנות ישירות לגוף הרלוונטי.

אולפנים מיוחדים ללימוד עברית

האגף לחינוך מבוגרים מקיים מסגרות ייחודיות ללימוד עברית:

- כיתות אולפן לאנשים עיוורים
- כיתות אולפן לאנשים חרשים
- כיתות אולפן לאנשים נפגעי נפש
- כיתות אולפן למתמכרים/לנגמלים
- כיתות אולפן מונגשות לנכים ולאנשים עם מוגבלות

כיתות האולפן נפתחות לפי הצורך. הזכאות: שעה בשבוע לכל עולה - מספר שעות הלימוד נקבע לפי מספר העולים בקבוצה.

אופן הפנייה

הפנייה נעשית באמצעות יועצי הקליטה בסניפי משרד העלייה והקליטה הקרובים למקום המגורים. נפגעי נפש - הפנייה נעשית באמצעות לשכת הבריאות הסמוכה למקום המגורים.

תלמידים עולים

תלמידים עולים עם מוגבלות הלומדים בבתי ספר רגילים או במוסדות חינוך מיוחד, זכאים כשאר התלמידים העולים, למימון חלקי של הוצאות הלימוד ולשיעורי עזר. מספר השעות נקבע בהתאם למספר התלמידים העולים באותו בית ספר.

למידע נוסף: משרד החינוך, הגף לתלמידים עולים, ירושלים, בניין לב רם, רח' דבורה הנביאה 2, 02-5603619/20.
אתר האינטרנט: www.education.gov.il/olim

נגישות לשידורי טלוויזיה לכבדי שמיעה

כמתחייב מהוראת חוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימנים) התשס"ה-2005, תכניות רבות משודרות בליווי כתוביות המיועדות לכבדי שמיעה או בליווי לשפת הסימנים. חוק כתוביות ושפת סימנים מונה חובות ליווי בכתוביות בשפת התכנית בקטגוריות שונות (תכניות בשידור חי; תכניות בשעות שיא; תכניות לגיל הרך וכד'), ותהליך הליווי של התכניות עולה בהדרגה בהתאם לקבוע בחוק.

הגורמים האמונים על פיקוח ביצוע ההוראות שבחוק זה הם המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין (שידורי HOT ו-YES), הוועד המנהל של רשות השידור (שידורי ערוץ 1), וכן מועצת הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו (שידורי ערוץ 2 וערוץ 10).

לקבלת מידע על התכניות המלוות בכתוביות, מומלץ לעקוב אחר מדריכי השידורים המתפרסמים בעיתונות, באתרי האינטרנט של הגופים המשרדים או אחר מדריכי התכניות (EPG) של הכבלים (HOT), הלוויין (YES), והמערך הקרקעי דיגיטאלי (עידן+).

האגף לסיוע משפטי

האגף לסיוע משפטי במשרד המשפטים מעניק סיוע משפטי בנושאים אזרחיים למבקשים הזכאים לכך בהתאם להוראות הדין. הסיוע המשפטי כולל ייעוץ משפטי, ובעיקר ייצוג בפני ערכאות משפטיות, הניתן על ידי עורכי דין הממונים על ידי האגף. **הסיוע ניתן ללא תשלום**, למעט תשלום אגרת השתתפות בסכום שנקבע בתקנות, בהתאם להכנסות. התקנות קובעות מקרים אחדים שבהם יהיו המבקשים פטורים מתשלום אגרה.

פרטי התקשרות - האגף לסיוע משפטי:

✉ **מחוז ירושלים (כולל אשדוד ואילת):**

רחוב הסורג 1, בית מצפה, ירושלים 9414501. 1-700-706-0-44 שלוחה 4
פקס 02-6467611

✉ **מחוז תל-אביב-מרכז:**

רח' הנרייטה סולד 4, ת"א 6492404 1-700-706-0-44
שלוחה 4 פקס 02-6467717

✉ **מחוז חיפה:**

שד' הפל-ים 15 א', קומה 11, חיפה 3133002 .. 1-700-706-0-44 שלוחה 4
פקס 02-6467943

✉ **מחוז הצפון:**

רח' תאופיק זיאד 3047, וופא סנטר, נצרת 1616001 1-700-706-0-44
שלוחה 4, פקס 02-6462532

✉ **מחוז באר-שבע:**

רח' קרן היסוד 4, בית קרסו, באר-שבע 8410401 ..... 1-700-706-0-44 שלוחה 4
פקס 02-6467672

נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות

נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות היא יחידה במשרד המשפטים הפועלת מתוקף חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח - 1998. הנציבות פועלת למניעת הפליה ולהסרת חסמים המעכבים את השתלבותם המלאה והשוויונית של אנשים עם מוגבלות בחברה הישראלית.

תחומי פעולת הנציבות:

- חקיקה - ניסוח חקיקה ותקנות; קידום האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אנשים עם מוגבלויות
- אכיפה - הפעלת מערך פיקוח ותביעה בתחומי נגישות מבנים, תשתיות וסביבה, ונגישות השירות
- הדרכה והסברה - הפצת מידע וייעוץ בתחום זכויות האדם של אנשים עם מוגבלות ועל אודות נגישות
- עידוד שילוב בקהילה - קידום זכויות בתחומי החיים השונים, כגון תעסוקה, חינוך, דיור, שיקום, ביטחון סוציאלי, תרבות ופנאי ועוד
- ייעוץ וייצוג משפטי בכל אחד מתחומי השילוב בקהילה האמורים (תעסוקה, דיור ועוד). את הייעוץ המשפטי ניתן לקבל ללא תשלום ותוך שמירה על סודיות.

אופן הפנייה

לקבלת מידע וייעוץ משפטי וכללי בדבר מימוש זכויות ומניעת הפליה של אנשים עם מוגבלות, ניתן לפנות באופן ישיר ליחידה המשפטית לפניות הציבור, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, רח' ירמיהו 37, "מגדלי הבריה", בניין א', ירושלים. פקס: 02-5088025 כתובת למשלוח דואר: משרד המשפטים, עבור נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, רח' צלאח א-דין 29, ירושלים.

לפניות בנושאי דיור, תעסוקה, הפליה בשירות ובמקום ציבורי, חינוך, פנאי ותחומי חיים נוספים:

דואר אלקטרוני: Tovar@justice.gov.il, 02-5088037

לפניות בנושאי נגישות:

דואר אלקטרוני: Iritsha@justice.gov.il, 02-5088022

ניתן אף לתאם הרצאות בנושא נגישות, שילוב בקהילה וחקיקה בתחום אנשים עם מוגבלות, וכן לקבל חומרי הסברה. אנא פנו טלפוני: 02-5088028 או לכתובת הדואר האלקטרוני: SigalGe@justice.gov.il

פרטים נוספים ניתן למצוא באתר האינטרנט של הנציבות: www.mugbaluyot.justice.gov.il, וכן במרכז המידע לנגישות: <http://negishut.justice.gov.il>

הסנגוריה הציבורית

הסנגוריה הציבורית במשרד הפנים מעניקה ייצוג משפטי בכל שלבי ההליך הפלילי, החל במתן ייעוץ לחשודים במהלך החקירה המשטרית, דרך ייצוג באולמות המעצרים, לרבות במסגרת בקשות למעצר עד תום ההליכים, עובר לייצוגם בשלבי בירור האשמה והטיעון לעונש בתיקים הפליליים, ולהגשת

ערעורים, בקשות רשות ערעור, עתירות, בקשות לדיון נוסף ובקשות למשפט חוזר בעניינם, וכלה בייצוג אסירים בפני ועדות השחרורים ובתי המשפט ובייצוג חולי נפש המאושפזים בכפייה בפני ועדות פסיכיאטריות.

אופן הפנייה

ניתן לפנות לסנגוריה הציבורית הסמוכה למקום מגורכם עם כתב האישום שהוגש נגד הפונה, ועם תעודת זהות. במשרדי הסנגוריה נדרשים הפונים למלא טופס בקשה למינוי סנגור ציבורי.

משרדי הסנגוריה הציבורית

✉ הסנגוריה הציבורית הארצית:

הנרייטה סולד 4, ת"ד 33246, תל-אביב 6133201 ..... 03-6932606/8

✉ מחוז תל-אביב והמרכז:

הנרייטה סולד 4, ת"ד 33246, תל-אביב 6133201 ..... 03-6932600/60

✉ מחוז ירושלים: רח' בן יהודה 34, ת"ד 1601, ירושלים 9423001 ..... 02-5696180/1

✉ מחוז הדרום: זלמן שז"ר 33, ת"ד 580, באר-שבע 8440803 08-6404517

✉ מחוז חיפה: שד' הפל"ם 15 א', ת"ד 859, חיפה 3100801 ..... 04-8633700/1/2

✉ מחוז הצפון: המלאכה 1, ת"ד 784, נצרת-עילית 1710602 04-6029111

סיוע משפטי למאושפזים במחלקה פסיכיאטרית

על-פי החוק, במקרים של אשפוז בכפייה יש למטופל הזכות לייצוג משפטי לפני התכנסות לוועדה הפסיכיאטרית. על הוועדה הפסיכיאטרית להתכנס שלושה ימים לאחר האשפוז ופעם נוספת 14 ימים לאחר האשפוז.

ניצן לקבל ייצוג ללא תשלום על ידי עורך דין מטעם המחלקה לסיוע משפטי במשרד המשפטים, או לבחור בייצוג על ידי עורך דין פרטי - בתשלום. כמו כן, יש למטופל הזכות לערער על החלטות הוועדה.

בית החולים מחויב לספק למטופל טפסים לסיוע משפטי מיד עם אשפוזו. אם בית החולים אינו מספק את הטפסים - זוהי עברה על החוק.

אופן הפנייה לחולי נפש המאושפזים בכפייה

לפי חוק טיפול בחולי נפש, אדם שאושפז בבית חולים לחולי נפש או המקבל טיפול מרפאתי כפוי על פי צו בית משפט כתוצאה מהליך פלילי, זכאי להיות מיוצג על ידי סנגור ציבורי בדיונים בוועדה הפסיכיאטרית, וכן בערעורים על החלטות הוועדה. לפרטים ניתן לפנות לסניף הסנגוריה הקרוב למקום האשפוז, או לשלוח בפקס בקשה למינוי סנגור ציבורי. נוסח הבקשה נמצא בכל בית חולים פסיכיאטרי. לצורך העברת הפנייה, ניתן להיעזר בצוות הרפואי.

האפוטרופוס הכללי

אפוטרופוסים מתמנים לניהול ענייניהם של אנשים שאינם מסוגלים לטפל בענייניהם בעצמם, מסיבות שונות, ובין השאר בשל מוגבלות. אדם שמתמנה לו אפוטרופוס מכונה "חסוי".

האפוטרופוס הכללי במשרד המשפטים מפקח על אופן ניהול הרכוש והכספים על ידי האפוטרופוסים שמונו לטיפול בענייניהם של חסויים. במסגרת זו, מקבל האפוטרופוס הכללי דיווחים מהאפוטרופוסים על החסויים. בנוגע לרכוש שבניהולם, בודק את הדיווחים שהם מגישים ומפקח על פעילותם.

פטור מאגרת רישום משכנתה

הלשכה לרישום מקרקעין (טאבו)

משרד המשפטים מעניק לאנשים עם מוגבלות פטור מאגרה לרישום משכנתה או מאגרה לרישום שכירות. הפטור ניתן גם לבן זוגו של אדם עם מוגבלות. הפטור ניתן בעת רישום המשכנתה או השכירות בלשכת רישום מקרקעין. אם המשכנתה נרשמה במשותף לחובת שני יחידים שאחד מהם זכאי לפטור לפי תקנה זו, והם נישאו בתוך שנים-עשר חדשים מיום הרישום, תוחזר האגרה ששילם בן זוגו של הזכאי לפטור.

הזכאים הם אנשים עם מוגבלות כמפורט להלן:

- הזכאים לתגמולים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) וחוק נכי המלחמה בנאצים.
- הזכאים לתגמולים לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, או המוגבלים עקב תאונת עבודה כמשמעותם בחוק הביטוח הלאומי, או עקב תאונת דרכים או שיתוק, או קטועי רגל או יד שדרגת נכותם אינה פחותה מ-50%.
- המוגבלים מסיבות אחרות, ובלבד שדרגת נכותם היא 100%.

שימו לב!

אין באמור לעיל כדי לגבור על הוראות הדין כפי תוקפן מעת לעת. לבירור תנאי הזכאות המדויקים והעדכניים יש לפנות ללשכת רישום המקרקעין.

לשכות רישום מקרקעין

- 076-5300900..... ירושלים: רח' בן יהודה 34, מוקד ארצי ☒
- 076-5300900..... תל-אביב: שד' מנחם בגין 125, מוקד ארצי ☒
- 04-8634040 ..... חיפה : שד' הפל-ים 15א', קריית הממשלה (בניין ב') ☒
- 08-6264477 ..... באר-שבע: קריית הממשלה, רח' התקווה 4 ☒
- 04-6478080 ..... נצרת: רח' המלאכה 16 ☒
- 03-9056555 ..... פתח-תקה: רח' ההסתדרות 26 ☒
- 03-5025858 ..... חולון: רח' קדושי קהיר 23 ☒
- 076-5300900 ..... רחובות: אופנהיימר 10 פארק תמר, מוקד ארצי: ☒
- 076-5300900..... נתניה: רח' ברקת 3, מוקד ארצי ☒
- 04-9551354 ..... שלוחת עכו: רח' שלום הגליל 1 ☒
- 04-6224953 ..... שלוחת חדרה: רח' הלל יפה 13 ☒
- 076-5300900..... שלוחת אשדוד: רח' הבנים 14, קניון סי-מול, מוקד ארצי ☒

נגישות לדיונים בבתי משפט

נגישות לאנשים עם מוגבלות פיזית

בתי המשפט אשר נבנו בשנים האחרונות נגישים לנכים. בבתי המשפט הישנים קיימים, בדרך כלל, סידורי נגישות ארעיים.

נגישות לאנשים חרשים

בעת הדיונים בבית משפט קיימת אפשרות, על פי החלטת שופט, להיעזר בתרגום לשפת הסימנים או אפשרות לקרוא מן המסך את תמליל הדיון המוקלט, תוך כדי דיון, על ידי קלדנית בית המשפט (בעברית).

מומלץ לפנות למזכיר בית המשפט, לפני הדיון על מנת להסדיר הנושא.

נגישות לאנשים עם מוגבלות שכלית, נפשית או עם אוטיזם

במשפטים פליליים המתנהלים לגבי עברות חמורות מסוימות, אם ראה בית המשפט שהעד הוא אדם עם מוגבלות שכלית, נפשית או אוטיזם, וכי מסירת עדותו בדרך הרגילה עלולה לפגוע בו או לפגום בעדותו, רשאי בית המשפט להורות על גביית העדות תוך שימוש באמצעי התאמה.

חקירת אנשים עם מוגבלויות

מתוך מטרה לעודד גישה מקצועית לאנשים עם מוגבלויות, בחקירת תלונה שבה מעורב אדם עם מוגבלויות, המשטרה תפנה, לפי הצורך, לגורם המטפל (כגון עובד סוציאלי) או לאפוסטרופוס (אם הוא אינו הפוגע):

בעברות חמורות מסוימות, אדם עם מוגבלויות שכלית ייחקר בידי חוקר מיוחד שהוכשר לכך מטעם משרד הרווחה, ולא במשטרה. אם האדם עם מוגבלויות שכלית הוא חשוד בביצוע עברה, הוא ייחקר במשרד הרווחה בכל מקרה. באותן עברות חמורות, זכותו של אדם עם מוגבלויות נפשית הנחקר במשטרת ישראל, לנוכחות מלווה בעת חקירתו. כמו כן, על המשטרה לתעד את חקירתו בווידיאו ו/או באודיו (הקלטה קולית), למעט במקרים חריגים.

בחלק מן המקומות בארץ מתקיימים פרויקטים בשיתוף פעולה עם ארגון "בזכות", אשר מטרתם היא ליווי אנשים עם מוגבלויות בתחנות המשטרה.

במקרים שלשטר החוקר יש יסוד להניח כי החשוד הוא אדם עם מוגבלויות המקשה עליו את תיעוד החקירה בכתב, החקירה תתועד בתיעוד חזותי או בתיעוד קולי.

פגיעה באנשים עם מוגבלויות שהם חסרי ישע

- חובה על הציבור לדווח למשטרה לגבי עברות מסוימות, כגון התעללות או עברות מין, שבוצעו כלפי אנשים עם מוגבלויות, אם הם חסרי ישע. כמו כן, אם למשטרה מגיע מידע על עברות אלו כלפי אנשים חסרי ישע, חובה על המשטרה להעביר את המידע לעובד סוציאלי הממונה לפי חוק (פקיד סעד) ולהיוועץ עמו.

ארגונים ועמותות כלל ארציים

אגודת העיוורים הנעזרים בכלבי נחייה בישראל - צמד

www.igdu.gov.il

"אגודת העיוורים הנעזרים בכלבי נחייה בישראל" פועלת ליצירת תנאים שבהם
יוכלו העיוורים בישראל להיעזר בכלבי נחייה ולנהל חיים עצמאיים.

רח' דוד חכמי 10, תל-אביב.....03-5371065

אופק לילדינו - ארגון ארצי של הורים לילדים לקויי ראייה ועיוורים

www.ofek-liyladenu.org.il

רח' דגל ראובן 8, ירושלים 91008.....02-6599553

פקס 02-6522614

כתובת דואר אלקטרוני: ofek@ofek-liyladenu.org.il

אח"א - אגודת החירשים בישראל

הארגון עוסק ברווחת האנשים החירשים בתחום החינוך, אולפנים לעולים,
תרגום לשפת סימנים על ידי מתורגמנים מקצועיים, הכשרה מקצועית, שילוב
חברתי, סיוע משפטי ועוד.

מרכז ארצי: תל-אביב, יד אליהו, שד' יד לבנים 13 03-7303355

פקס 03-7396419

איל"ן - איגוד ישראלי לילדים נפגעים

www.ilan-israel.gov.il

האיגוד מסייע לאלפי ילדים ובוגרים בעלי מוגבלויות פיזיות הסובלים מנכויות
פיזיות ומוטוריות וממחלות שריר ועצב שונות. "איל"ן מלווה את בעלי
המוגבלויות הפיזיות בכל שלב בחייהם מרגע איתור המוגבלות באמצעות סיוע
למכונים להתפתחות הילד, תמיכה ישירה בגני הילדים ובבתי הספר בחינוך
המיוחד וסיוע פרטני לילדים המשולבים במסגרות חינוכיות רגילות. האיגוד
מפעיל מרכזי ספורט לנכים, מרכזי שיקום ותעסוקה ועוד.

משרד ראשי, רח' גורדון 9, תל-אביב.....03-5248141

לרשימת הסניפים, היכנסו לאתר האינטרנט של איל"ן.

אלו"ט

www.alut.gov.il

"אלו"ט" היא אגודה לאומית לילדים אוטיסטים. אלו"ט פועלת לקידום זכויותיהם של כל האוטיסטים בישראל ולשיפור השירותים הניתנים להם ולמשפחותיהם. אלו"ט מפעילה את **המרכז למשפחה**, שנועד לתת למשפחות ייעוץ, הדרכה וליווי, קבוצות תמיכה ועוד.

 קו פתוח של המרכז למשפחה, רח' קריניצי 63א', בית לורן, רמת-גן
03-6703077 או 03-6709094.....
 משרד ראשי, רח' כורזין 1, גבעתיים 03-5178188

אנוש - העמותה הישראלית לבריאות הנפש

www.enosh.org.il

מטרת העמותה היא לקדם את נושא בריאות הנפש של הפרט ושל המשפחה, ולשקם את נפגעי הנפש בקהילה בתחומי החברה, התעסוקה והדיור. מרכז אנוש, רח' משה דיין 30, כפר סבא 03-5400672, פקס 074-7556101 לרשימת כל סניפי העמותה, בקרו באתר האינטרנט.

אקים

www.akim.org.il

"אקים" היא אגודה לאומית שהוקמה למען אנשים עם פיגור שכלי בישראל, אקים פועלת לקידום זכויותיהם של האנשים עם פיגור ולמשפחותיהם.
 קו חם 1-800-399-333
 רח' פנחס רוזן 69, תל-אביב ..... 03-7662222, פקס 03-6470055

ארגון הגג של ארגוני הנכים בישראל

www.disabled.org.il

"ארגון הגג של ארגוני הנכים בישראל" פועל להקלת שילובם של הנכים בחברה הישראלית. שירותי הארגון כוללים סיוע משפטי, ייעוץ וסיוע בתחבורה.
 רח' אבן גבירול 30, תל-אביב 03-5238799, 03-5273757
פקס 03-5240265

ארגון נכי צה"ל

www.inz.org.il

מטרת הארגון היא לשפר את התנאים הפיזיים, הכלכליים, הרפואיים והחברתיים

של חבריו. השירותים כוללים מתן הלוואות ומלגות, וכן הפעלת "בתי הלוחם" - מרכזי ספורט, שיקום וחברה לנכי צה"ל ולבני משפחותיהם. משרד ראשי, שדרות ח"ן 51, תל-אביב.. 03-5221286/7, פקס 03-5225023

ארגון נכי תאונות עבודה ואלמנות נפגעי עבודה

www.ina.org.il

הארגון מסייע לחבריו בשיקום פיזי, כלכלי וחברתי ומייצג אותם בפני מוסדות ממשלתיים וציבוריים.

 מחוז ירושלים, רח' יד חרוצים 3 02-6251937

 מחוז תל-אביב: רח' דוריאנוב 5 ..... 03-5243335/6

 מחוז חיפה: רח' אלנבי 67 04-8510953

 מחוז באר-שבע: רח' ההגנה 23 08-6275049

אתגרים

www.etgarim.org.il

מטרתה העיקרית של "עמותת אתגרים" היא לאפשר לילדים, לבני נוער ולבוגרים עם מגבלות פיזיות, חושיות, ונפשיות לחזק את ביטחונם העצמי, ולממש את הפוטנציאל האישי הגלום בהם על ידי פעילויות ספורט אתגרי בטבע.

 בית הלל 18, תל-אביב 03-5613585

בזכות - המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלויות

www.bizchut.org.il

ארגון "בזכות" הוא עמותה הפועלת לקידום השוויון של אנשים עם מוגבלות פיזית, שכלית ונפשית, ולשילובם ולשיתופם בחברה.

 רח' כנפי נשרים 3, ירושלים 9546406 02-6521308

 פקס 02-6221283

בית איזי שפירא

www.beitissie.org.il

"בית איזי שפירא" הוא ארגון קהילתי, המגיש שירותים חינוכיים-טיפוליים מתקדמים לילדים מגיל כמה חודשים ועד גיל 12, ולמשפחותיהם. הארגון פועל לשינוי חברתי, לקידום זכויות, הזדמנויות ושירותים לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים בישראל.

 רח' בית איזי שפירא 1, ת"ד 29, רעננה 09-7701222

 פקס 09-7710465

במאבק - מטה מאבק הנכים בישראל

www.nechim4u.com 🌐

עמותה זו פועלת למען קידום זכויות הנכים במדינת ישראל
רח' ארלוזורוב 93, תל-אביב 62098.....03-6921681/3, פקס 03-6921555 📠

בקול - ארגון כבדי שמיעה ומתחרשים

www.hearing.org.il 🌐

ארגון "בקול" פועל לשיפור איכות החיים ולקידום של אנשים כבדי שמיעה מעל גיל 18, באמצעות חקיקה וסנגור, קידום נגישות, הסרת מחסום הבושה ועידוד אנשים כבדי שמיעה להתמודד עם המגבלה.

רח' הברזל 34, תל-אביב..... 03-5257001 📠

פקס..... 03-5257004 📠

דואר אלקטרוני: info@bekol.org @

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה

www.mssociety.org.il 🌐

"האגודה הישראלית לטרשת נפוצה" מספקת מידע, ייעוץ, פעילויות חברתיות, קבוצות תמיכה וסיוע כספית.

רח' חומה ומגדל 16, תל-אביב..... 03-5377002 📠

פקס..... 03-5377004 📠

המרכז לעיוור בישראל

www.blinds.org.il 🌐

ארגון הגג של האגודות למען העיוור ושל אגודת העיוורים "ששת", הפועל לרווחת העיוורים ולקויי הראייה ולשילובם המלא בחברה הישראלית. המרכז מעניק ייעוץ, ייצוג, טיפול ושיקום לאנשים עיוורים, ומנהל רישום של כל אוכלוסיית העיוורים בארץ. השירותים כוללים: מכירת ציוד ומכשירי עזר לעיוורים ולקויי ראייה במחיר מסובסד, טיפול בהחזרי מס, מתן מענקים והלוואות לנזקקים, קיום קורסים להכרת המחשב, ימי עיון וכנסים, פעילות נופש

זכרם יצרא: חר' דוד ימכח 10, לת-אביב..... 03-7915555 📠

אגודות מקומיות: אגודות למען העיוור קיימות בערים רבות ברחבי הארץ. ניתן לקבל מידע במרכז לעיוור או במוקד העירוני.

הספרייה המרכזית לעיוורים ולבעלי לקויות קריאה

www.clfb.org.il

"הספרייה המרכזית לעיוורים, כבדי ראייה ומוגבלים" משאילה ספרים וכתבי עת בכתב ברייל, מוקלטים ובאותיות גדולות
✉ הספרייה המרכזית, רח' ההסתדרות 4, נתניה 42441 09-8617874

יד שרה

www.yadsarah.org.il

"יד שרה" היא אגודת מתנדבים גדולה המעניקה מגוון שירותים לטיפולי בית לסיפוק צרכים מיוחדים של הפרט המתמודד עם קשיים תפקודיים. השירותים המובילים ביד שרה הם:

שירות השאלה של ציוד רפואי-שיקומי הפועל באמצעות סניפי יד שרה הפזורים בכל רחבי הארץ; "נכונית" - שירות ההסעה למוגבלי תנועה; שירות לחצני מצוקה ממחשבים באמצעותם מחוברים המנויים למוקד בכל שעות היממה; שירות לתעסוקה יוצרת למרותקי בית; מרכזי יום שיקומיים; שירותים ייעודיים לילדים ולאוכלוסיית גיל הזהב כגון מרפאת שיניים גריאטרית, שירות סיוע משפטי לקשישים, מועדונים לפעילויות תרבות וחברה; נידת לתיקוני בית קלים; שירותי מידע על זכויות ונותני שירותים לאוכלוסייה זו, ועוד.

משרד ראשי, רח' הרצל 124, ירושלים 96187 02-6444455

רשימת סניפים חלקית:

✉ אילת, רח' אנפה 1, ת"ד 2110, מרכז מור 08-6371445

✉ אשדוד, רח' קיבוץ גלויות 7 08-8638800

✉ באר-שבע, רח' שאול המלך 2א 08-9112000

✉ בני-ברק, רח' גוטליב 6 03-5708071

✉ חיפה, רח' דוד המלך 31 04-8381704

✉ תל-אביב, רח' זמנהוף 37 03-5238974

לרשימת כל הסניפים, ראו באתר האינטרנט של יד שרה.

יתד - ילדי תסמונת דאון

www.yated.org.il

עמותת "יתד" פועלת לקידום השתלבותם בחברה של ילדים אשר להם תסמונת דאון, ומסייעת למשפחותיהם. פעילויות העמותה כוללות יעוץ והדרכה להורים, ארגון קבוצות תמיכה, ארגון כנסים, נופשונים וימי עיון, מתן מידע על טיפולים חדשניים ועוד.

✉ רח' יד חרוצים 91, ירושלים 02-6721115

לשם

<http://leshem.telhai.ac.il> 🌐

עמותת "לשם" היא עמותה לקידום ההשכלה הגבוהה של סטודנטים עם לקווי למידה. העמותה מציעה תמיכה בלימודים, מידע, קבוצות תמיכה וייצוג משפטי.

☎ ת"ד 4403, ירושלים, טלפקס 09-7498001

מגדל-אור

www.migdalor.org.il

"מגדל-אור" היא עמותה הפועלת לשיקום תפקודי ותעסוקתי של עיוורים ולקווי ראייה

☎ מרכז שיקום קריית חיים, חיפה 44262 077-7721333

מטב - עמותה לשירותי טיפול ורווחה

www.mataav.org.il 🌐

"מטב" הנה עמותה ללא כוונת רווח שעיסוקה העיקרי הוא תחום הסיעוד והטיפול באדם המבוגר. מטב מציעה שירותי סיעוד וטיפול אישי לזכאי גמלת סיעוד מן הביטוח הלאומי. שירותים נוספים ניתנים תמורת תשלום.

☎ מוקד ארצי *3391

לכתובות הסניפים פנו לאתר האינטרנט.

מיחא - מרכז רב-תחומי לילדים עם לקות בשמיעה

www.michata.org.il 🌐

עמותת "מיחא" עוסקת בשיקום פעוטות עם לקות חושית מולדת על ידי הקניית מיומנויות תקשורתיות, שפה ודיבור ושילובם במערכת החינוך

☎ רח' רידינג 32, בית שרמן, רמת אביב,

☎ תל-אביב 69024 ..... 03-6994777, פקס 03-6996821

מ.י.ל.ב.ת.

המרכז הישראלי לאביזרי עזר, בינוי ותחבורה לנכה

www.milbat.org.il 🌐

עמותת "מ.י.ל.ב.ת." עוסקת בייעוץ ובהדרכה בנושא טכנולוגיה מסייעת ובפיתוח של אביזרי עזר לילדים, למבוגרים ולקשישים בעלי מוגבלויות, במטרה להעלות את רמת עצמאותם, לשפר את איכות חייהם ולהקל את השתלבותם בחיי הקהילה.

בית החולים שיב"א, ביתן 23א', תל-השומר, 072-2230007... פקס 03-5357812

מכון בית דוד

www.cdb.org.il

"מכון בית דוד" מציע פעילויות חברתיות ותרבותיות ואוכלוסיית החרשים והעיוורים, כגון הפעלת מועדון חברתי, מרכז למידה, אולפן עברית לעולים וכד'.

בית הלן קלר, שדרות יד לבנים 13, ת"ד 9259, תל-אביב.....03-6316361

פקס.....03-6316419

מל"מ - מתמודדים למען מתמודדים

www.malam.org.il

ארגון "מל"מ" הוא גוף התנדבותי של נפגעי נפש, שהוקם למען המאבק בתדמיתם של נפגעי הנפש ולשם השגת זכויותיהם.

רח' יבנה 46, רמת-השרון.....03-5471508

עמותת נגישות ישראל

www.aisrael.org

עמותת "נגישות ישראל" פועלת להשתלבותם של אנשים עם מוגבלות החיים בישראל בחברה, בשוויון, בזכות, בכבוד ובמקסימום עצמאות.

ת"ד 5171, כפר-סבא 4415101.....09-7451126

פקס.....09-7451127

נגיש לכל - העמותה לקידום הנגישות

www.access-unlimited.co.il

עמותת "נגיש לכל" היא ארגון של אנשי מקצוע מתחום החינוך, השיקום, הרפואה, הארכיטקטורה ומומחים בנגישות לאנשים עם מגבלות. עיקר פעילותה של העמותה מתמקד באספקת שירותי סקירה ובקרת מצב הנגישות של מבנים, ייעוץ וליווי מקצועי לארגונים ומוסדות שונים וכן במתן מידע אודות אתרים נגישים לציבור הרחב.

ירושלים, ת"ד 4648, מיקוד 91046.....02-5660180

ניצן

www.nitzan-israel.org.il

אגודה לקידום ילדים ובוגרים הסובלים מליקויי למידה.

האגודה מעניקה שירותי ייעוץ והדרכה למשפחות וכן סנגור וייצוג אוכלוסיית לקויי למידה בפני הממסד. כמו כן היא מציעה שירותי אבחון דיסקטי ופסיכולוגי,

טיפול פסיכולוגי, טיפולים פרה-רפואיים, שיקום לקראת חיים עצמאיים בתחום החברה והתעסוקה ועוד.

✉ **סניף ראשי**, תל-אביב, רח' ארלזורוב 174 03-5372266
לרשימת הסניפים המלאה פנו לאתר האינטרנט של אגודת "ניצן".

נכים עכשיו - המרכז לחיים עצמאיים

עמותת "נכים עכשיו" הוקמה על ידי אנשים עם מגבלות ופועלת לשינוי בתפיסה החברתית כלפי האדם הנכה, כבודו וזכויותיו, ביטול האפליה הקיימת כלפיו בחברה ולמען השתלבותו בקהילה.

✉ רח' סן מרטין 5, ירושלים 93301 02-6481460
דואר אלקטרוני: ciljr@012.net.il

עוצמה - פורום ארצי של משפחות נפגעי נפש

www.ozma.org.il

עמותת "עוצמה" פועלת לייצוג את בני משפחותיהם של נפגע נפש ברחבי הארץ במגוון תחומים. העמותה עוסקת במתן טיפול רפואי, בסיוע בשיקום, בהרחבת מוקדי מידע ועוד.

✉ ת"ד 1157, גבעתיים 03-6701800

עזר מציון

www.ezer-mizion.org.il

עמותת "עזר מציון" פועלת בתחום הסיוע הפארה-רפואי לחולים ולמוגבלים, מגישה סיוע לסובלים מבעיות תפקודיות או הנמצאים במצבי משבר, באמצעות מגוון רחב של פרויקטים ותכניות.

רשימת סניפים חלקית:

✉ אשדוד, אח' אחיעזר 5, ... 08-8535634

✉ אשקלון, ביה"ח ברזילי, רח' ההסתדרות 3 052-7678166

✉ בני-ברק, רח' רבינוב 5, ... 03-6144444

✉ הרצליה, רח' רמז 43 ב' 09-9512693

✉ חולון, רח' הנרייטה סולד 31 03-5043131

✉ ירושלים, רח' ירמיהו 25 02-5002111

✉ כפר-סבא, רח' טשרניחובסקי 45 09-7400515

✉ ראשון-לציון, קריית קאליב 2/18 03-9458244

✉ רחובות, רח' מנדלי 18 08-9456144

✉ תל-אביב, רח' המליץ 3 03-5257010

לרשימת כל הסניפים, ראו באתר האינטרנט של עזר מציון.

על"ה - עמותה לקידום סטודנטים עיוורים ודיסלקטים בישראל

העמותה פועלת לקידום אוכלוסיית הסטודנטים העיוורים בישראל ולהגברת השתלבותם בחברה הנורמטיבית.

✉ האוניברסיטה העברית הר הצופים, ת"ד 24051

ירושלים 91240 02-5882155

קו לחיים

ארגון הסיוע הישראלי לילדים חולים

www.kavlachayim.co.il

עמותת "קו לחיים" מסייעת לקהילת הילדים החולים והנכים במדינת ישראל ולבני משפחותיהם. בין שירותיה: מתן מענה וסיוע בסביבת הילד (בית חולים-בית), מתן שירותי שמרטפות, אירוח בחגים ובשבתות, קיום מחנה קיץ, חשיפה לעולמות תרבות באמצעות הפעלת מועדונים, תיאטראות וקולנוע, ליווי מבית הספר ועוד.

✉ רח' גונן 12, פתח-תקווה 1-700-707-012

קרן - רשת מרכזי אבחון ושיקום מקצועי

www.keren.org.il

"קרן" היא רשת המספקת שירותי שיקום תעסוקתי. פעילותה הארגונית מתמקדת באבחון, ליווי וטיפול שיקומי, הכשרה מקצועית ושילוב בעבודה של אנשים בעלי מוגבלות, לקויות וחסמים תעסוקתיים.

✉ רח' יהודה הימית 57, יפו 03-6813378

קשר

מרכז מידע, הכוונה וייעוץ להורים לילדים עם צרכים מיוחדים

מרכז "קשר" הוקם במטרה להעניק שירותי מידע, הכוונה, תמיכה וייעוץ להורים של ילדים עם צרכים מיוחדים ולאנשי מקצוע בתחום.

✉ סניף ראשי, יד חרוצים 4 ירושלים 02-6236116

✉ פקס 02-6246390

✉ קו מידע 1-700-501-601

✉ קו פתוח בשפות הרוסית והאנגלית 1-800-301-830

מרכז שמע

www.shema.org.il 🌐

מרכז "שמע" הוקם במטרה לספק את הצרכים המיוחדים של תלמידים לקויי שמיעה (חירשים וכבדי שמיעה): חינוך, קידום, רווחה ושילוב בחברה השומעת.

☒ משרד ראשי, תל-אביב, רח' פליטי הספר 30 ..... 03-5715656/7/8/9

☒ באר-שבע, רח' דוד המלך 16 08-6492002

☒ חיפה, רח' מדרגות בית-שערים 8 04-8512381

☒ טבריה, רח' טרומפלדור 1 04-6716274

☒ ירושלים, רח' בורוכוב 7 02-6428359

שק"ל

שירותים קהילתיים לאנשים עם צרכים מיוחדים

www.shekel.org.il 🌐

עמותת שק"ל פועלת לאפשר לכל אדם עם צרכים מיוחדים ליהנות מאיכות חיים גבוהה תוך שילוב בקהילה הטבעית.

שק"ל מפעילה מגוון רחב של שירותים חברתיים, לרבות דיור קהילתי, תעסוקה ופעילויות פנאי. בנוסף, העמותה מקיימת שירותי ייעוץ ותכנון מקצועיים בתחום הנגישות, תכניות חינוכיות לבתי ספר לחינוך מיוחד, מרכז ייעוצי-טיפולי ועוד.

☒ רח' יד חרוצים 11, ירושלים 02-6720157/8

ארגונים ומרכזי ספורט

איל"ן - מרכזי ספורט

☒ מרכז הספורט חיפה, ת"ד 68, קריית-חיים 26103 04-8722404

☒ פקס 04-8726623

☒ מרכז הספורט רמת-גן, שדרות רוקח 123, רמת-גן 52535 03-5754444

☒ פקס 03-7511649

אס"ח - ארגון הספורט של החירשים בישראל

www.israeldeafsport.org 🌐

תל-אביב, בית הלן קלר, שד' יד לבנים 13, מיקוד 61093

בית הלוחם

בית הלוחם הוא מרכז ספורט, שיקום וחברה לנכי צה"ל ולבני משפחותיהם. ייעודו של בית הלוחם הוא לאפשר לנכה לעסוק בפעילות גופנית ונפשית שיתאימו למוגבלויותיו.

03-6461646 ..... אפקה, 49, תל-אביב: רח' שמואל ברקאי

02-6750011.....,91091 מיקוד 9489, ת"ד 9489, ירושלים: מנחת, ת"ד

04-8590828..... 101, חיפה: דרך צרפת

ההתאחדות הישראלית לספורט נכים

www.israelparalympics.org

03-6493132 ..... 64982, תל-אביב: רחוב שטרית 10, מיקוד

03-6493134 ..... פקס

מספרי חירום

משטרה 100 📞

www.police.gov.il 🌐

מגן דוד אדום 101 📞

www.mdais.org 🌐

1-800-500-101 ..... פקס לכבדי שמיעה

052-7000-101 ..... שירות הזמנת מד"א ב-SMS לחירשים ולכבדי שמיעה

מכבי אש (שירותי כבאות והצלה) 102 📞

www.102.co.il 🌐

חברת החשמל 103 📞

פיקוד העורף 104 📞

מוקד עירוני 106 📞

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

www.molsa.gov.il 🌐

118 ..... קו חירום ארצי לאלומות במשפחה 📞

1202 ..... קו חירום לנפגעי תקיפה מינית 📞

ער"ן (עזרה ראשונה נפשית), קו חירום ארצי 1201

www.eran.org.il 🌐

כתובת דואר אלקטרוני info@eran.org.il

*2201 ..... קו לחייל 📞

12010 ..... מספר ICQ 📞

נט"ל, מרכז סיוע נפשי במצבי לחץ על רקע פעולות איבה: 1-800-363-363

רשימת חקיקה הקשורה לאנשים עם מוגבלות

- חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח - 1998
- חוק אימוץ ילדים, התשמ"א - 1981 (סעיף 13)
- חוק איסור הפליית עיוורים המלווים בכלבי נחייה, התשנ"ג - 1993
- חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה - 1965
- חוק ביטוח נפגעי חיסון, התש"ן - 1989
- חוק דמי מחלה (היעדרות בשל מחלת ילד), התשנ"ג - 1993 (סעיף ו(ב))
- חוק דמי מחלה, התשל"ו - 1976
- חוק הבחירות לכנסת, התשכ"ט - 1969
- חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980
- חוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה - 1995
- חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו - 2006 (סעיף 2(א))
- חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981 (סעיף 13(ג))
- חוק ההגנה על חוסים, התשכ"ו - 1966
- חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב - 1962
- חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו - 2005
- חוק המקרקעין, התשכ"ט - 1969 (סעיף 59(ג))
- חוק המשטרה (נכים ונספים), תשמ"א - 1981
- חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך - 1960
- חוק הנכים (תגמולים ושיקום), [נוסח משולב] התשי"ט - 1959
- חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ג - 1992 (סעיף 12)
- חוק הסדרת מקומות רחצה, התשכ"ד - 1964
- חוק הסיוע המשפטי, התשל"ב - 1972 (סעיף 2)
- חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו - 1995 (סעיף 18א)
- חוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט - 1969
- חוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים, חולי נפש ונעדרים), התשט"ו - 1955
- חוק הסעה בטיחותית לילדים ולפעוטות עם מוגבלות, התשנ"ד - 1994
- חוק העונשין, התשל"ז - 1977 (סעיפים שונים)
- חוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה - 1965
- חוק הקלות לחרש, התשנ"ב - 1992
- חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה - 1965
- חוק הרשויות המקומיות (סידורים לנכים), התשמ"ח - 1988
- חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התשל"ל - 1970

- חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה - 1965 (סעיפים שונים)
- חוק זכויות החולה, התשנ"ו - 1996
- חוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים, התשס"ז - 2007
- חוק זכויות תלמידים עם לקות למידה במוסדות על-תיכוניים, התשס"ח - 2008
- חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998 (סעיף 14(א))
- חוק חינוך חינם לילדים חולים, התשס"א - 2001
- חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח - 1988
- חוק חנייה לנכים, התשנ"ד - 1993
- חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א - 1991
- חוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, התשס"א - 2001
- חוק לפיצוי נפגעי גזת, התשנ"ד - 1994
- חוק לפיצוי נפגעי עירוי דם (נגיף האיידס), התשנ"ג - 1992
- חוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח - 2005 (סעיף 5)
- חוק מידע גנטי, התשס"א - 2000
- חוק מעונות יום שיקומיים, התש"ס - 2000
- חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד - 1954
- חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז - 1957
- חוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב - 1982 (סעיפים 15, 62, 117, 162)
- חוק פינוי ובינוי, התשס"ו - 2006 (סעיף 2)
- חוק פיצוי לנפגעי פוליו, התשס"ז - 2007
- חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה - 1975
- חוק שידורי טלוויזיה (כתוביות ושפת סימונים), התשס"ה - 2005
- חוק שיקום נכי נפש בקהילה, התש"ס - 2000
- חוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), התשמ"א - 1981
- חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט - 1959 (סעיף 15(א))
- חוק שירות התעסוקה, התשי"ט - 1959 (סעיפים 42, 42, 62, 63א)
- חוק שירותי הסעד, התשי"ח - 1958
- חוק שכר מינימום, התשמ"ז - 1987 (סעיף 17)
- חוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב - 1992
- פקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (סעיף 171א)

רשימת פרסומים בעברית להזמנה בדואר

ניתן להזמין חוברות ועלונים בשפות אחדות מאגף מידע ופרסום שבמשרד העלייה והקליטה. הפרסומים יישלחו אליכם בדואר ללא תשלום.

להזמנת פרסומים בעברית, סמנו את הפרסומים שברצונכם לקבל בדואר, ושלחו את ההזמנה לכתובת שלהלן:

משרד העלייה והקליטה, אגף מידע ופרסום, רח' הלל 15, ירושלים 9458115

- מדריך לעולה
- דיור
- תעסוקה
- חינוך
- שירות עולים בצה"ל
- זכויות של אנשים עם מוגבלות
- מרכזי הכוונה לתעסוקה
- לאן לפנות
- נפגעי פעולות איבה
- רישום עולים לקופות חולים
- כללי רחצה בים
- מפת ישראל
- יומן שבועי לעולה תשע"ז
- משרד העלייה והקליטה - עלון כתובות וטלפונים

רשימת הפרסומים בשפות נוספות מופיעה בכל פרסומי אגף מידע ופרסום בשפות, וכן באתר המשרד: www.klita.gov.il

נא כתבו את פרטיכם למשלוח הדואר:

שם פרטי ומשפחה _____

כתובת _____ מיקוד _____

תאריך _____

רגע מזמנך!

מתוך רצון לשפר ולייעל את המידע המוגש לך, נודה לך מאוד אם תואיל לענות על השאלות שלהלן:

1. היכן קיבלת את הפרסום "זכויות של אנשים עם מוגבלות"?

נמל-התעופה משרד העלייה והקליטה מקום אחר

פרט _____

2. באיזו מידה סיפק לך פרסום זה את המבוקש?

1   2   3   4   5

הערות: _____

_____

3. האם פרסום זה סייע לך בתהליך הקליטה בישראל?

כן/לא, פרט _____

4. האם המידע בפרסום זה מנוסח בצורה מובנת וברורה?

כן/לא, פרט _____

5. חווה דעתך על-פי דירוג מ-1 עד-5 (5 היא הרמה הגבוהה ביותר)

1   2   3   4   5   ■ מידת בהירות הניסוח

1   2   3   4   5   ■ מידת פירוט מספקת

1   2   3   4   5   ■ עיצוב החוברת

1   2   3   4   5   ■ מידת השימוש בחוברת

נודה לך אם תענה/י על כמה שאלות המיועדות לשימוש המשרד בלבד:

מקצוע: _____ מין: זכר נקבה גיל: _____

ארץ מוצא: _____ שנת עלייה: _____

מקום מגורים: _____ תאריך: _____

את הטופס המלא נא לשלוח לכתובת:

משרד העלייה והקליטה, אגף מידע ופרסום, רח' הלל 15, ירושלים 9458115

או לשלוח לפקס שמספרו 02-6241585.

לחילופין, ניתן להניח את הטופס בתיבת שירות לציבור במשרד העלייה והקליטה הקרוב למקום מגוריך.

נודה על שיתוף הפעולה וקליטה קלה ומוצלחת.

זכויות של אנשים עם מוגבלות

